

چه فرصت بی نظیری برای خدمتگزاری است انتخابات و تشکیل شورای شهر و کدام خدمتگزارانی از مهندسان صادق تر و لایق تر.

سازمان نظام مهندسی ساختمان
استان تهران

گرامی باد بیستمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

پیام وزیر مسکن و شهرسازی به مهندسان کشور به مناسبت انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا

مهندسان به عنوان سازندگان کشور که همواره بخش بزرگی از مسئولیت ایجاد تأسیسات تمدنی را به عهده داشته‌اند، همدوش با سایر آحاد مردم در این رویداد بزرگ شرکت خواهند جست.

همکاران ارجمند، مهندسان گرامی،

انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا که برای نخستین بار به طور سراسری برگزار می‌شود، گام بلندی جهت توسعه و تعمیق مشارکت مردم در تعیین مقدرات اجتماعی است. حق حاکمیت انسانها بر سرنویشت خویش که از اساسی‌ترین حقوقی است که خداوند به آنان به عنوان جانشینان خویش در زمین اعطاء نموده، از طریق این شوراهای ژرف‌ترین شکل خود قابل حصول است.

مهندسان به عنوان سازندگان کشور که همواره بخش بزرگی از مسئولیت ایجاد تأسیسات تمدنی را به عهده داشته‌اند، همدوش با سایر آحاد مردم در این رویداد بزرگ شرکت خواهند جست. وابستگی گسترده‌ای که بین توسعه شهرها و اداره آنها از یک سو و تخصص‌های عمران، معماری، شهرسازی، تأسیسات مکانیکی، تأسیسات برقی، نقشه برداری، ترافیک و دهها رشته مهندسی دیگر به وجود آمده ایجاد می‌نماید که مهندسان واجد تخصص‌های مذکور مداخله‌ای جدی در شکل‌گیری کالبدی شهرها پیدا نمایند. حل مسائلی نظیر توسعه شبکه‌های حمل و نقل شهری، مقابله با بلایای طبیعی نظیر سیل، زلزله، آتش‌سوزی، گسترش شبکه تأسیسات بهداشتی شهرها، ایجاد

فضاهای مناسب شهری برای مقاصد اداری، تجاری، تولیدی، فرهنگی، مذهبی، تفریحی، آموزشی، درمانی و نظایر آن، حفظ بافتهای با ارزش شهری و دهها وظیفه دیگر مسئولیت‌های سنگین تخصصی و مهمی هستند که شوراهای اسلامی شهر عهده‌دار آنها می‌گردند.

از این رو، شایسته است که کلیه مهندسان کشور، به ویژه اعضای محترم سازمانهای نظام مهندسی استانها، چه به عنوان نامزد عضویت در شوراهای اسلامی شهر و چه به عنوان رأی‌دهنده در این انتخابات شرکت نمایند و پس از انتخابات شوراهای مذکور همکاری نزدیک و سازنده با آنها داشته باشند.

اعضای محترم سازمانهای نظام مهندسی استانها،

تردید نیست که شوراهای شهر بهترین تشکل مردمی خواهند بود که در اجرای قانون نظام مهندسی ساختمان ما را یاری خواهند کرد و برای انجام وظایف مهمی که بر عهده دارند از توان مهندسی و همکاری سازمانهای نظام مهندسی بهره‌مند خواهند شد. طبیعی است حضور افرادی از اعضای محترم سازمانهای نظام مهندسی در شوراهای شهر این همکاری ضروری و اجتناب‌ناپذیر را تسهیل خواهد کرد، لذا انتظار دارد سازمانهای نظام مهندسی، به عنوان نهادهای مردمی و غیردولتی در برگزاری انتخابات سرتاسری شوراهای شهر، مسئولین و نهادهای مربوطه را یاری فرمایند. این مشارکت و همکاری قطعاً نتایج پربرکتی برای مردم خواهد داشت.

اخبار فعالیتهای سازمان

صفحه های ۲ و ۳

اسناد مذاکرات کمیسیونها و کمیته‌ها

صفحه ۴

فراخوان شرکت در مصاحبه‌ها و میزگردها

صفحه ۸

دنیای مهندسی

صفحه ۷

مدیریت مهندسی در بخش مسکن

مهندسان مشاور طرح و کاوش

امروزه میزان سرمایه‌گذاری در بخشهای مختلف اقتصاد، یکی از شاخصهای اصلی تعیین جایگاه و نقش آن بخش در سیاستهای کلان اقتصادی هر کشوری است. از سالهای قبل از انقلاب اسلامی تاکنون، همواره توجه خاصی به بخش صنعت در سیاستهای اقتصادی وجود داشته است و در برنامه‌ریزی کلان، از جمله برنامه‌های اول و دوم توسعه جمهوری اسلامی، بر اهمیت بخش صنعت در اقتصاد به درستی تأکید شده است. میزان سرمایه‌گذاری در بخش صنعت در سالهای ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۴ به ترتیب ۲۱۰۴، ۳۶۰۲، ۷۲۳۸ میلیارد ریال بوده است. از سوی دیگر، طبق آمار بانک مرکزی، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در مسکن مناطق شهری در سالهای ۲۷۳۱ تا ۲۷۳۱ به ترتیب رقم‌های ۴۱۷۳، ۵۵۶۷ و ۷۵۵۵ میلیارد ریال را نشان می‌دهد که رشد سالانه‌ای در حدود ۳۳ و ۶۳ درصد در سالهای ۷۳-۱۳۷۲ و ۷۴-۱۳۷۳ داشته است. مقایسه میزان سرمایه‌گذاری در دو بخش صنعت و مسکن و شهرسازی و نقش کارآفرینی هر بخش، اهمیت زیاد میزان سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و شهرسازی را نشان می‌دهد. با اضافه کردن سرمایه‌گذاری بخش تعاونی و سرمایه‌گذاری شرکتهای وابسته به دولت در مناطق شهری و روستایی به ارقام پیش گفته سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، میزان سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و شهرسازی به چندین برابر سرمایه‌گذاری در بخش صنعت بقیه در صفحه ۷

مسئولیت و تعهد مجری

پیشنهاد انجمن صنفی مهندسان مشاور معمار و شهرساز

و ساختمان، در شکل‌کنونی روابط تولید و کنترل ساختمان، جایگاه عنصر اصلی مجری یا پیمانکار همچنان کم‌رنگ و تعریف نشده باقی مانده است، تا جایی که نامشخص بودن و عدم شفافیت عملکرد این عنصر مشکلات عدیده و پیچیده‌ای را در روابط کنونی ساخت و سازهای شهری ایجاد کرده است. برآیند این مشکلات ناهنجاری ساخت و سازهای شهری و مزاحمت‌های ساختمانی را حاصل داده است. بقیه در صفحه ۵

با شناخت و بررسی‌های انجام یافته و تجربیات عملی دست‌اندرکاران در ساختار روابط تولید و کنترل ساختمان تهران بزرگ، عوامل ذی‌مدخل در ساخت و ساز شهری از مرحله سرمایه‌گذاری تا مرحله بهره‌برداری به عناصر اصلی زیر تفکیک می‌گردد:
- مالک یا سرمایه‌گذار؛
- مجری یا پیمانکار؛
- طراح یا مشاور طرح؛
- ناظر یا دستگاه نظارت؛
- شهرداری تهران به عنوان حافظ حقوق شهروندان در زمینه صحت و سلامت شهر

تعداد طبقات ساختمانهای شهر

چرا و چگونه باید کنترل شود؟

مجید غمامی، معمار و شهرساز

هر از گاه بنا به ضرورتی، یا ملاحظه و مصلحتی، و یا سلیقه و عقیده‌ای و یا ... تصمیمی گرفته شود درست است؟ آیا این سر در گمی و گرفتاری در دور باطل ناشی از پیچیدگی مسئله است یا سهل‌انگاری یا ندانم‌کاری و یا ...؟ آیا در دنیای به این بزرگی فقط ما هستیم که با این مسئله روبرویم؟ آیا واقعاً طی بیست سال گذشته بررسی سنجیده و عاقلانه مسئله و دستیابی به یک نظر روشن و یک خط مشی مشخص از سوی مسئولان و کارشناسان ممکن نبوده است؟ و بالاخره آیا درست است که هر از گاه تصمیم ناقص یا نسنجیده‌ای در مورد مسئله به این مهمی بگیریم و پس از مدتی با تحمل عواقب و خسارتهای آن، باز با تصمیم ناقص یا نسنجیده دیگری به استقبال خسارتهای تازه برویم؟ واقعاً مسئله چیست؟ در زیر با طرح چند پرسش، و پاسخ به آنها سعی شده که جنبه‌های مختلف مسئله بررسی شود:

در شرایطی که تکنولوژی و مصالح جدید امکان ساختن بناهای هر چه بلندتر را می‌دهد و زمین شهری هم خیلی گرانست، اساساً چرا نباید همه ساختمانها را بلندتر بسازیم؟
ساختمانهایی که در شهر ساخته می‌شوند محل کار یا زندگی مردم هستند. مردم برای اینکه از جایی به جای دیگر بروند احتیاج به کوچه و خیابان و وسیله نقلیه دارند. مردم به مدرسه و بیمارستان و پارک و شهرسازی و ورزشگاه و نمایشگاه و ... هم نیاز دارند. بنابراین تعداد مردم یک شهر (یعنی بقیه در صفحه ۶

قبل از انقلاب، بر مبنای طرح جامع مصوب تهران، تراکم ساختمانی در نواحی مسکونی بین ۱۰۰ تا ۳۳۰ درصد متغیر بود و در نواحی مختلط (مسکونی - تجاری) نیز، در مواردی به ۶۰۰ درصد هم می‌رسید. ولی در سال ۵۸ ناگهان حکم شد که در همه جای شهر، و برای هر مقصودی، احداث ساختمان فقط در دو طبقه، بر روی پیلوت یا زیرزمین، مجاز است. سال ۶۳ ساختن سه طبقه، بر روی پیلوت یا زیرزمین، نیز در بعضی نقاط شهر مجاز اعلام شد. از سال ۶۸ به بعد تعداد طبقات ساختمان به شرط پرداخت قیمت «اضافه بنا» آزاد شد و ناگهان ساختمانهای ۶، ۸، ۱۰، ۱۲ و ... و بیشتر از گوشه و کنار شهر سر برافراشتند. سال گذشته حداکثر تعداد طبقات ساختمان، بر مبنای توافق بین مسئولان ذی‌ربط، هفت طبقه اعلام شد و مدتی قبل نیز مجلس شورای اسلامی طرح محدود کردن ارتفاع ساختمانها به چهار طبقه را پیش کشید که پس از بحث فراوان در سطح جامعه و مسئولان بالاخره پذیرفته نشد. اخیراً نیز طرح مکانیایی و ضوابط بلندمرتبه‌سازی، که در آن مکانهای مناسب برای بلندمرتبه‌سازی بر مبنای وضعیت طبیعی، زیست محیطی، و زمین‌شناختی و ... در قسمتهای مختلف شهر تعیین شده، و نیز تعداد طبقات ساختمان بر مبنای اندازه قطعه زمین، عرض معبر مجاور، و ... محاسبه می‌شود، در شورایی عالی شهرسازی و معماری ایران در دست تصویب است. بالاخره تکلیف چیست؟ اصلاً تکلیف چگونه باید روشن شود؟ آیا این شیوه که

مهندسان و شورای شهر

سیدرضا هاشمی

فعال در امور توسعه و عمران شهر است که عملاً مردم اداره این امور را به آنها محول کرده‌اند، و اکنون در سازمان نظام مهندسی مشکل شده‌اند، اعتماد کنند؟ و به این ترتیب در انتخاب نامزدهای نمایندگی شورای شهر آشنایی علمی و حرفه‌ای با مسائل عمران و توسعه و بهسازی و نوسازی شهر را در رأس ملاکها و معیارهای خود قرار دهند. به کسانی فکر کنند که برای بهتر کردن محیط سکونت و کار و عبور و مرور شهروندان تخصص علمی و تجربه حرفه‌ای و آشنایی اجتماعی و اقتصادی دارند. کسانی که راه حل پیدا کردن برای مسائل رفاه مردم، یعنی مهندسی، شغل و تخصص آنهاست. وظیفه دوم که به عهده مهندسان ثبت نام کرده برای نامزدی در انتخابات است، و این کار را به توصیه خود سازمان کرده‌اند، این است که برای تمرکز شانس انتخاب شدن کسانی از میان خود که صلاحیت و مقبولیت بیشتری دارند اقدام هر چه زودتر بنمایند. به قرار اطلاع، نزدیک به یکصد نفر از اعضا ثبت نام کرده‌اند که اولین جلسه هماهنگی خود را روز یکشنبه ۴ بهمن تشکیل دادند تا در زمینه چگونگی همکاری برای اخذ بالاترین نتیجه از مشارکت سازمان نظام مهندسی استان تهران در انتخابات شورای شهر بحث و تبادل نظر کنند. کار توجیهی ۱۶ هزار عضو سازمان نظام مهندسی، که با حضور گسترده خود در میان مردم و در بخشهای مختلف شهر، آرا آنها را به سوی مهندسان هدایت می‌کنند با تمرکز آرا روی تعداد مورد نیاز شورا و نه بیشتر از آن به ثمر خواهد رسید.

چه فرصت بی نظیری برای خدمتگزاری که انتخابات و تشکیل شورای شهر است و کدام خدمتگزارانی از مهندسان صادق‌تر و لایق‌تر. در این زمان کوتاهی که تا روز رأی‌گیری باقی مانده و به سرعت می‌گذرد برای سامان دادن به این حادثه بزرگ چه می‌توان و چه باید کرد؟ مهندسان همیشه خدمتگزار مردم بوده‌اند: خانه‌هاشان؛ بازارها، مدرسه‌ها، درمانگاهها، پارکها و ورزشگاهها؛ راهها و پلها؛ و منابع آب و تصفیه‌خانه‌هاشان را ساخته‌اند. اما برای اینکه همه این بناها و تأسیسات گوناگون را به شهری زیبا، سالم، امن، آرام، و در عین حال مجهز و نشاط‌انگیز تبدیل کنند، مجاری برای دریافت خواسته‌ها و انتظارات مردم و اقتداری برای تصمیم‌گیری در جهت تحقق آن خواسته‌ها و انتظارات نداشته‌اند. در این روزهای حساس و در این فرصت بسیار کوتاه تا روز اخذ رأی، دو وظیفه مهم به عهده مهندسان است که لازم است با جدیت کامل و گستردگی هر چه بیشتر به ایفای آن بپردازند. یک وظیفه عمومی، که به عهده تک تک اعضاست، آن است که با استفاده از سابقه خدمتگزاری و حضور سازنده خود در عمران و توسعه شهر و ارتباطی که از این طریق با ساکنان شهر به دست آورده‌اند به آنها توضیح دهند که در این اولین تجربه مشارکت در اداره امور شهر، که فرصت و امکان زیادی برای شناخت و تحقیق درباره نامزدها ندارند، و یکپارچه بودن انتخابات در شهری به وسعت و جمعیت تهران بر شدت آن افزوده است، به یک شکل از قبل پدید آمده که نتیجه‌گردهایی و تجمع عده‌ای از افراد

فعالیتها و مصوبه های اخیر هیئت مدیره

هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران، همچون گذشته، جلسه های هفتگی خود را در ماه گذشته تشکیل داده و در آنها به اقدامات و تصمیم هایی دست یافته که اهم آن به اطلاع اعضا می رسد:

همانگی با دیگر تشکلهای حرفه ای.
 □ بررسی گزارش اولین جلسه جلب مشارکت اعضا به داوطلب شدن در انتخابات شوراها و انتشار فراخوانی در این زمینه.
 □ انتخاب آقایان دکتر شاهی، دکتر ماجدی، مهندس ایشاری، مهندس رهبری، مهندس خواجه نوری، مهندس اکبرزاد و خانم حناچی به عنوان اعضای هیئت مدیره برگزارکننده انتخابات دفا تر نمایندگی و بررسی دستورالعمل اجرایی انتخابات. اعضای نامبرده به اتفاق تصمیم گرفتند برای عضویت در هیئت اجرایی دفا تر نمایندگی داوطلب نشوند.

□ تدوین و تصویب نظام نامه دفا تر نمایندگی.
 □ به انجام رساندن آخرین بازننگری ها در برنامه سه ساله آینده سازمان.
 □ طرح نقش نظام مهندسی در انتخابات شوراهای اسلامی شهر، تشویق مهندسان به حضور فعال در شوراها و ایجاد

کمیسیون ترویج و آموزش

برای «سازنده» اعلام آمادگی برای همکاری شد.
 □ پیش نویس آیین نامه کارآموزی برای متقاضیان دریافت پروانه اشتغال تهیه شد که مشروح بحث کارشناسی آن در مقاله ای در شماره بعدی پیام منتشر می گردد.
 □ آقای مهندس حسن زاد در جلسه کمیسیون حضور یافتند و توضیحاتی درباره حقوق و مسئولیت های مهندسان ارائه کردند و قرار شد در نشریه پیام مقالاتی با عنوان «حقوق مهندسی» انتشار یابد تا مهندسان را با حقوق و مسئولیت های خود آشنا سازد.
 □ مجموع مباحثی که در مورد «سازنده» مطرح شد در قالب سند مذاکرات در همین شماره پیام نظام مهندسی منتشر شده است.

خلاصه اقدامات و فعالیت های کمیسیون ترویج و آموزش در زیر آمده است:
 □ پیشنهاد تهیه یک ساختمان کوچک یا اجاره یک ساختمان جهت انتشار نشریه به صورت منظم، مطرح شد.
 □ بحث درباره برنامه ریزی افزایش میزان خدمات الزامی مهندسان در ساختمانها ادامه یافت.
 □ واژه «سازنده» تعریف شد و الزامی کردن نقش آن و تعریف صلاحیت های سازنده و نحوه احراز صلاحیت و صدور پروانه کار برای سازنده طبق ماده ۴ قانون به بحث گذاشته شد.
 □ به وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تهیه آیین نامه حدود قبول مسئولیت، نحوه تشخیص صلاحیت، طبقه بندی صلاحیت ها و انجام آزمونها و صدور پروانه

کمیسیون گروه های تخصصی

کمیسیونها (بطور عام) و کمیسیون گروه های تخصصی (به طور خاص) ارائه گردید.
 □ مقرر گردید هر هفته از یک نماینده گروه های تخصصی هفتگانه دعوت شود تا برای ارائه گزارش از عملکرد و مسایل موجود در رشته خود در کمیسیون گروه های تخصصی حضور یابند. در این زمینه، اولین جلسه مشترک با نماینده گروه های تخصصی معماری برگزار شد و نماینده آن گروه خلاصه ای از فعالیت های گروه معماری را مطرح ساخت.

□ آقای دکتر ایرج شهروز تهرانی با شرکت در یکی از جلسات کمیسیون گروه های تخصصی توضیحاتی درباره پیشگیری خطرات سازه ای (چه در حین اجرای پروژه و چه بعد از ساخت) ارائه کرد و مقرر شد که مباحث مطرح شده به کمیسیون کنترل ساختمان و داور سازمان منعکس گردد.
 □ در پی تقاضای اعضای هیئت مؤسس انجمن صنفی مهندسان ناظر، مینی بر تشکیل جلسه مشترک با اعضای کمیسیون گروه های تخصصی، جلسه ای برگزار شد و در این جلسه مختصری از نحوه عملکرد

و برق و سایر اعضای نظام مهندسی در رشته های ۷ گانه با عضویت در هیئت اجرایی این دفا تر اهداف مورد نظر حرفه خود را محقق سازند.
 □ شرح خدمات مهندسان رشته های معماری، عمران، تأسیسات برقی، تأسیسات مکانیکی، شهرسازی، ترافیک و نقشه برداری اعم از مصوبه هیئت مدیره در دوره قبل یا پیشنهادی دوره فعلی در کمیسیون گروه های تخصصی تصویب و همراه جدول زیر به وزارت مسکن و شهرسازی ارسال گردید.

در چند ماه گذشته فعالیتها و تصمیم گیریهای گوناگونی در کمیسیون گروه های تخصصی صورت گرفته است که در زیر گزارش می شود:
 □ در پاسخ به تقاضای تأیید تشکیل کانون مهندسان برق و تأسیسات شهرکرج، اعلام گردید که برای اخذ مجوز ایجاد کانون می بایست به مراجع قانونی ذمه صلاح که وظیفه صدور مجوز فعالیت برای تشکلهای حرفه ای - تخصصی را دارند مراجعه کنند. ضمناً به تأسیس دفا تر نمایندگی در شهرهای استان تهران اشاره و توصیه شد که مهندسان رشته تأسیسات

جدول مجموع حق الزحمه خدمات مهندسی ۵ رشته عمران، معماری، برق، مکانیک و شهرسازی بر اساس گروه بندی ساختمانها و انواع فعالیت و مراحل مختلف کار (قیمت پایه ۱۳۷۷)

گروه ساختمان	خدمات مهندسی	قیمت پایه هر مترمربع (ریال)	قیمت پایه هر مترمربع (ریال)	قیمت پایه هر مترمربع (ریال)	قیمت پایه هر مترمربع (ریال)
ساختمانهای گروه الف	تهیه طرح و محاسبات فنی (فاز ۱ و ۲) نظارت بر اجرای ساختمان (فاز ۳)	۴۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
ساختمانهای گروه ب		۴۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
ساختمانهای گروه ج		۴۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰
ساختمانهای گروه د		۴۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰

کمیسیون تنظیم روابط کار

از طرف اعضا درباره وظایف کمیسیون را در جلسات خود مورد بررسی قرار داده و در هر زمینه اقدام لازم مبذول داشته است. در همین جا از کلیه همکاران عزیز تقاضا می شود مسائل، مشکلات و نظرات خود را با ما در میان بگذارند، تا با کمک و همفکری همه عزیزان بتوانیم راهکارهای مناسب جهت رفع کاستی ها و معضلات کنونی بیابیم. با آرزوی سلامتی و توفیق کلیه همکاران در کار و تلاش و سازندگی کشور عزیزمان ایران.

و تحقیق و بررسی ابعاد مختلف آن در کمیسیون تهیه و برای تصویب نهایی به هیئت مدیره سازمان ارائه گردید. هم اکنون کمیسیون تنظیم روابط کار موضوعاتی همچون بیمه درمانی مهندسان و خانواده هایشان و نیز بیمه مسئولیت مهندسان ناظر و نیز بررسی و تعیین ظرفیت اشتغال را در دستور کار دارد که فرم پیشنهادی بیمه های درمانی در ماهنامه پیام برای اطلاع اعضا منتشر خواهد شد. همچنین کمیسیون بر حسب وظیفه کلیه شکایات و سوالات و نظرات رسیده

و قانونی خود را در عرصه ساخت و سازهای بخش خصوصی ایفا کند. برای انجام این مهم، تشکیل دفا تر نمایندگی نظام مهندسی در مناطق مختلف شهر تهران و نیز شهرهای تابع استان در دستور کار قرار گرفت و با بهره گیری از نظرات همکاران در داخل و خارج از هیئت مدیره که سالها در این زمینه کار کرده و تجربه آندوخته اند، نظام نامه تشکیل دفا تر نمایندگی پس از نزدیک به یکسال تلاش

همانگونه که در گزارشهای قبلی به اطلاع همکاران رسید کمیسیون بعد از بررسی و تحلیل دقیق وضع موجود ساخت و سازهای شهری و روابط حاکم بر بازار کار و تعیین اولویت ها، به این نتیجه رسید که برای رفع نابسامانی های موجود و جایگزین کردن نظامی صحیح به جای آشفته بازار کنونی و در جهت حذف واسطه ها و دلال ها، تنها راه این است که نظام مهندسی از حاشیه خارج شود و نقش فعال

کمیسیون کنترل و داوری

□ پرونده شکایاتی با شماره نامه ۴۷۵۲/۷۶/۱۱۰، بار دیگر مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد طی نامه ای با استناد به ماده ۳۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، از وزارت مسکن خواسته شود از ادامه فعالیت ساختمان مورد شکایت جلوگیری شود.
 □ به منظور تهیه شرح وظایف کمیسیون که نیاز به کار تخصصی و کارشناسی دارد تصمیم گرفته شد پس از تصویب هیئت مدیره از کارشناسان عضو نظام مهندسی دعوت شود تا در قبال دریافت حق الزحمه، شرح خدمات و حدود اختیارات کمیسیون را تدوین کنند.
 - درخواست داوری با شماره نامه ۵۸۸۴/۷۷/۱۱۰ در کمیسیون بررسی شد و مقرر گردید درخواستکننده بر اساس بند ۳ ماده ۵۲ تعرفه قانونی دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری ۶٪ از کل مبلغ طلب خود از مالک را بابت هزینه انجام داوری به حساب سازمان واریز کند.
 و به تصویب رسید.

خلاصه اقدامات و فعالیت های طی ۱۳ جلسه اخیر به شرح زیر است:
 □ از هیئت مدیره خواسته شد تا حدود اختیارات کمیسیون را مشخص نماید.
 □ پاسخ شهرداری به نامه شماره ۵۲۲۴/۷۷/۱۱۰ سازمان در مورد ضوابط و تعرفه های جرایم کمیسیون های ماده ۱۰۰ مطرح و مورد بررسی قرار گرفت و مقرر گردید برای کسب اطلاعات بیشتر با شهرداری مکاتبه شود.
 □ مقرر گردید ترتیبی اعمال شود که کارشناسان شناخته شده و کارآمد در رشته های هفتگانه تعیین و جهت انجام کارهای کارشناسی کمیسیون به کار گرفته شوند. حق الزحمه کارشناس طبق ماده ۶ آیین نامه نحوه انجام داوری پس از کسر ۵٪ مالیات و ۲۰٪ که به حساب سازمان واریز خواهد شد پرداخت می گردد.
 □ فرم اعلام همکاری کارشناسان عضو سازمان نظام مهندسی با کمیسیون کنترل ساختمان و داوری مورد بررسی قرار گرفت

گروه تخصصی معماری

گروه تخصصی معماری طی جلسات اخیر خود پیش نویس مقدماتی برنامه فعالیت های خود را در قالب ۸ موضوع اصلی و ۳۴ فعالیت، به شرح زیر تهیه کرد:

- موضوع مرجعیت تخصصی
- ۱- مرجعیت تخصصی
 - ۲- ارتباط
 - ۱- ۲-۱ با اعضا
 - ۲- ۲-۲ با دفا تر نمایندگی
 - ۲- ۲-۳ با مجامع حرفه ای
 - ۲- ۲-۴ با استانها
 - ۲- ۲-۵ با نهادها و مؤسسات مرتبط
 - ۲- ۲-۶ با کاردائنها و دبلمه ها و معماران تجری
 - ۲- ۲-۷ با خارج
 - ۲- ۲-۸ با جامعه
- ۱- تعریف مرجعیت تخصصی گروه، اموری که مرجع پاسخگویی و تصمیم گیری در آنها گروه تخصصی است. روش کار (کیفیت بررسی، پاسخگویی یا تصمیم گیری).
 - ۲- تهیه پیش نویس مصوبه های لازم هیات مدیره و در صورت لزوم مراجع قانونی دولتی.
 - ۳- تشکیل جلسات سه ماه یک بار با اعضا و انتشار جمع بندی آن در نشریه پیام.
 - ۴- برگزاری جلسات مشترک با نمایندگان همه مجامع حرفه ای و دانشگاهی هر ۶ ماه یکبار.
 - ۵- درخواست گزارش فعالیت های مجامع و تنظیم سه ماه یکبار آنها.
 - ۶- انتشار گزارش تنظیم شده فعالیت های مجامع و جلسات با گروه در نشریه پیام.
 - ۷- گردهمایی سالی یک بار و انتشار نتایج در نشریه پیام.
 - ۸- برنامه ریزی و اجرای ارتباط منظم با:
 - دانشکده های معماری
 - گروه برنامه ریزی آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
 - گروه برنامه ریزی آموزشی هنرستانها و مقاطع کاردانی
 - فرهنگستان علوم (و هنرها)
 - وزارت مسکن و شهرسازی
 - معاونت معماری و شهرسازی شهرداری تهران
 - سازمان میراث فرهنگی کشور
 - (دفا تر مسکن و عمران شهری و روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) سازمان برنامه و بودجه
 - ۹- انتشار جزوات عمومی آشنایی با معماری برای آنها.
 - ۱۰- ایجاد بخش خاصی در نشریه پیام برای آنها.
 - قانون و آیین نامه پروانه اشتغال.
 - ۱۱- مکاتبه با سازمانهای مشابه.
 - ۱۲- شرکت در گردهمایی ها.
 - ۱۳- تشکیل جلساتی با کلیه افراد و مؤسسه های فرهنگی مجامع حرفه ای و دانشگاهی، معماری، مؤلفان و مترجمان معماری، کمیته های فرهنگی مجامع حرفه ای و دانشگاهی، برای بحث و برنامه ریزی.
 - ۱۴- تشکیل یک گروه کار برای تهیه و اجرای طرحهای ترویجی با استفاده از امکانات:
 - بقیه در صفحه ۳

گروه تخصصی ترافیک

در شش ماه گذشته گروه تخصصی ترافیک پیرامون مسائل مرتبط با تعیین شرح وظایف مهندسان حمل و نقل و ترافیک، تعرفه های حق الزحمه خدمات فنی مهندسی ترافیک، گروه بندی فعالیتها و صلاحیت مهندسان رشته ترافیک و دیگر مباحث مرتبط جلسه تشکیل داده است.
 سه جلسه مشترک با دفا تر سازمانهای مهندسی و تشکلهای حرفه ای در زمینه اجرای تبصره ۳ ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان تشکیل شد و جدول گروه بندی فعالیتها و صلاحیت مهندسان رشته ترافیک توسط هیئت رئیسه گروه تخصصی پیشنهاد شد.
 در اول آذر ماه ۷۷، با دعوت عام از مهندسان حمل و نقل و ترافیک گردهمایی این گروه برگزار شد و در آن شرحی از فعالیت های هیئت رئیسه گروه تخصصی ترافیک ارائه گردید.
 قرار است سمینار نیم روزه اثرات ترافیک بر آلودگی هوا در روز ۷ بهمن ۷۷ توسط هیئت رئیسه گروه تخصصی ترافیک در محل سالن اجتماعات وزارت مسکن و شهرسازی برگزار شود.

گروه تخصصی تأسیسات برقی

هیئت رئیسه گروه در سه جلسه ای که از طرف دفا تر سازمان های مهندسی و تشکلهای حرفه ای وزارت مسکن و شهرسازی برگزار شد شرکت کرد. این جلسه ها اختصاصاً برای رشته برق تشکیل شده بودند و طی آنها جدول تشخیص صلاحیت مهندسان برق تصویب و به امضای حاضران رسید.

در چهار ماه نیمه دوم سال، گروه تخصصی تأسیسات برقی ۵ جلسه برگزار کرد که در آنها برنامه های بلندمدت گروه تخصصی، آیین نامه داخلی هیئت رئیسه گروه، و تشخیص صلاحیت مهندسان برق به بحث گذاشته شد. همچنین جدول تشخیص صلاحیت بررسی گردید و عبارت ساختمان های ویژه برای تکمیل جدول تعریف شد.

گروه تخصصی شهرسازی

حرفه ای، وزارت مسکن و شهرسازی مورد بررسی قرار گرفت و سرانجام در آذر ماه ۱۳۷۷ به شرح جدول به تصویب رسید. یکی از مسائل مهم دیگر که به عنوان سوال از طرف سازمان مهندسی مطرح و در هیئت رئیسه گروه مورد بررسی و بحث و گفتگو قرار گرفت، موضوع رشته های مرتبط با رشته شهرسازی و مسئله هم طرازی آنها بود. رشته های مرتبط با شهرسازی دو دسته اند: یکی رشته هایی که در مطالعات شهری همکار شهرساز به شمار می روند و در تهیه طرحهای شهری مشارکت و همکاری دارند و دیگری رشته هایی هستند که از نظر محتوای علمی و فعالیت حرفه ای همانند شهرسازی اند، لیکن در قانون نظام مهندسی برای آنها تعریف مشخصی داده نشده و جایگاه آنها نیز تعیین نگردیده است. طبق قانون این رشته ها در صورتی هم طراز شهرسازی محسوب می شوند که بیش از ۷۰ درصد محتوای علمی آنها همانند مفاد درسی رشته شهرسازی باشد و کارشناسان آنها بتوانند خدمات معینی در زمینه مطالعات شهرسازی ارائه کنند. این رشته ها عبارتند از: معماری، عمران،

هیئت رئیسه گروه تخصصی شهرسازی در ۵ ماه گذشته ۸ جلسه و کمیسیونهای تخصصی شهرسازی (که چگونگی تشکیل آنها در شماره قبل به چاپ رسید) ۶ جلسه برگزار کردند و موضوعات اساسی گروه را در زمینه های مختلف مورد بررسی قرار دادند و در موارد ضروری اتخاذ تصمیم کردند. چهار موضوع زیر، فعالیت های اصلی گروه تخصصی را توضیح می دهد: **تهیه و تدوین جدول تشخیص صلاحیت مهندسان شهرساز:** یکی از حساس ترین مسائل تخصصی گروه شهرسازی، تعیین حدود صلاحیت مهندسان شهرساز است، که در قانون نظام مهندسی تعریف مشخص و شامل و کاملی از آن به دست داده نشده است. این موضوع به ویژه به هنگام صدور پروانه اشتغال، از طرف وزارت مسکن و شهرسازی، فوریت یافت. بنابراین لازم بود که حدود صلاحیت مهندسان شهرسازی، به ویژه گرایش های برنامه ریزی شهری و طراحی شهری مشخص شود. این کار آسانی نبود و طی سه ماه انجام پذیرفت و نتایج آن در کمیسیون مرتبط در دفتر سازمانهای مهندسی و تشکیل های

(ادامه) گروه تخصصی معماری

- صدا و سیما.
- مطبوعات کثیرالانتشار.
- مجلات تخصصی معماری.
- تریبونهای دانشکده های معماری.
- سمینارها و کنفرانسها مرتبط.
- کتابهای درسی مدارس.
- جزوه و پوستر.

- ۳- کنترل
- ۱-۳- سازنده
- ۲-۳- قرارداد تیب، شرح خدمات و حق الزحمه
- ۳-۳- صلاحیت و ظرفیت
- ۳-۴- پروانه ساختمان
- ۳-۵- مقررات ملی ساختمان
- ۳-۶- تعیین صلاحیت رشته های مرتبط
- ۳-۷- کارگران ماهر

- ۲۲- تهیه طرح پروانه ساختمان، مفاد آن، مستندات قانونی اطلاعات و مدارک فنی ضمیمه، فهرست بازبینی مدارک طرح و نظارت و اجرا، توسط گروه بررسی قراردادهای.
- ۲۳- تشکیل جلسه آشنایی با اعضای کمیته های مباحث معماری مقررات ملی و تبادل نظر با آنها در خصوص تشکیل سمینارهای تخصصی سالانه با شرکت اعضای صاحب نظر در مقررات ملی.
- ۲۴- تهیه فهرستی از اسامی صاحب نظران و ارسال آن به قسمت مربوط در وزارت مسکن و شهرسازی.
- ۲۵- تهیه اطلاعات رشته های مرتبط و پیشنهاد ضوابط تعیین صلاحیت توسط گروه کاری خارج از گروه تخصصی.
- ۲۶- اظهار نظر نهایی گروه تخصصی و تصویب در هیئت مدیره.
- ۲۷- تهیه اطلاعات مربوط به مهارتهای مختلف مرتبط با معماری و تعاریف آنها و همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در تعیین ضوابط و صدور گواهینامه مهارت توسط گروه کار منتخب.

- ۲۸- طراحی جایزه سالانه معماری در سطح ساختمانهای اجرا شده توسط بخش خصوصی در تهران شامل ضوابط، هیئت داوران و... با استفاده از پیش نویس آیین نامه مسابقات معماری و شهرسازی که وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و مجامع حرفه ای و فرهنگی درباره آن اظهار نظر کرده اند (معمار، شماره ۱)

- ۵- آموزش
- ۵-۱- کارآموزی دانشجویان و تازه فارغ التحصیلان
- ۵-۲- آموزشهای تکمیلی تخصصی
- ۶- پژوهش
- ۷- امنیت شغلی
- ۸- توسعه شغلی

مهم ترین فعالیت های گروه و موضوع هایی که در جلسه های هیئت رئیسه گروه تخصصی نقشه برداری به بحث گذاشته شد به شرح زیر است: **چون در مقررات ملی ساختمان، مقررات و ضوابط نقشه برداری ساختمان و شهرسازی وجود ندارد، لازم است موارد زیر به مقررات ملی ساختمان افزوده شود:** الف- ضوابط تهیه نقشه های توپوگرافی، تعیین جایگاه و حرکات احتمالی ساختمانهای بلند مرتبه و سنگین و پلها و گسرها. ب- کنترل هندسه ساختمانها در زمان اجرا و نحوه پیاده کردن طرحها و نقشه ها با در نظر گرفتن مسایل ثبتی و حقوقی و حفظ منافع مالکان. پ- نحوه رتبه بندی و تعیین صلاحیت مهندسان نقشه بردار. **گروه تخصصی نقشه برداری** همایش بزرگ نقشه برداری را در تاریخ بیست و پنجم شهریور ماه سال جاری در محل ساختمان مرکزی جامعه نقشه برداران ایران برگزار کرد. در این همایش، آقایان مهندس عبدالعلی زاده، وزیر مسکن و شهرسازی؛ مهندس سیدمحمد غرضی، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران؛ دکتر مدد، معاون سازمان برنامه و بودجه و رئیس سازمان نقشه برداری کشور؛ دکتر امراللهی، رئیس دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی؛ دکتر صبوری، رئیس دانشکده عمران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی؛ مهندس محمد ایثاری، عضو هیئت مدیره و رئیس گروه تخصصی نقشه برداری سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران؛ و مهندس احمد بزرگی راد، رئیس جامعه نقشه برداران ایران؛ و جمعی از اعضای هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران و اعضای جامعه نقشه برداران ایران و مهندسان نقشه بردار عضو سازمانهای نظام مهندسی ساختمان استانها حضور داشتند.

وزیر مسکن و شهرسازی در این همایش گفت: «ما (وزارت مسکن و شهرسازی) تمام فعالیت هایمان را بدون حرفه نقشه برداری هستیم و بنابراین هر چه از دستمان برآید در حمایت از این حرفه مضایقه نخواهیم کرد، چراکه این حرفه هر چه بیشتر رشد کند بخش مسکن و حرفه شهرسازی رشد بیشتری خواهد داشت. به عنوان یک مصرف کننده بزرگ و به عنوان وزارتخانه ای که امکان تفکیک از این حرفه را ندارد، برای همه عزیزان موفقیت و بهروزی آرزو مندیم.»

مهندس غرضی نیز در این همایش اظهار داشت: «به نظر من در هر طرحی که می خواهد در کشور اجرا شود کار نقشه برداری اولین گام است. به عنوان مثال، اگر به ساختمان مسجد امام در اصفهان دقت شود می بینیم در ایجاد این بنای عظیم نقشه برداری و اندازه گیری های

- ۲۹- ایجاد دفتر ارتباط با متقاضیان کارآموزی از یک طرف و مؤسسات مشاور و دفاتر مهندسی و کارگاههای ساختمانی از طرف دیگر.
- ۳۰- تعریف دوره های مختلف کارآموزی با نظر نمایندگان بخشهای حرفه ای و نحوه صدور گواهینامه (با همکاری کمیسیون ترویج و آموزش)
- ۳۱- برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت برای توسعه تخصصهای عالی، یا اخذ شهریه از متقاضیان و صدور گواهینامه و تعریف مزایای گواهینامه.
- ۳۲- ارتباط با مؤسسات پژوهش معماری در نهادهای دولتی یا خصوصی و دانشگاهها، توسط گروه کار منتخب، و اظهار نظر نسبت به برنامه های پژوهش.
- ۳۳- ایجاد سیستم بیمه شغلی یا همکاری کمیسیونهای مربوطه.
- ۳۴- برنامه ریزی برای فعال کردن اعضای معمار در کارشناسیهای دادگستری یا همکاری کمیسیونهای مربوطه.

گروه تخصصی نقشه برداری

دقیق صورت گرفته است. تقاضای من از شما نقشه برداران در سه جمله خلاصه می شود: اول، تجمع را حفظ کنید. دوم، در مقابل کارهای نقشه برداری تعهد کنید و سوم اینکه، برای ورود تکنولوژی خود شما اقدام کنید و آن را وارد کشور سازید. عناوین سخنرانی ها در این همایش به ترتیب زیر بود: ۱. گزارش عملکرد هیئت رئیسه گروه تخصصی نقشه برداری؛ مهندس محمد ایثاری. ۲. آخرین دست آوردهای نقشه برداری و نقش آن در عمران و توسعه؛ مهندس فرخ توکلی. ۳. لزوم کنترل هندسه سازه ها و اندازه گیری دوره ای حرکت گسل ها؛ مهندس عزت اله محمدی. ۴. نظام نقشه برداری و نارساییهای آن، مهندس علی نوری. ۵. تشکیل های صنفی نقشه برداری؛ دکتر مجید همراه. ۶. نقش نقشه برداری و G. I. S در شهرسازی؛ مهندس اصغر یحیایی. ۷. قطعنامه ای ۱۰ ماده ای نیز در این همایش مورد تصویب حاضران قرار گرفت که متن آن در زیر می آید:

- ۱. در تاریخ ۲۵ شهریور همایش بزرگ مهندسی نقشه برداری و جلسه هیئت رئیسه گروههای تخصصی نقشه برداری نظام مهندسی ساختمان در محل جامعه نقشه برداران ایران تشکیل گردید.
- ۲. شرکت کنندگان در این جلسه با توجه به اهداف نظام مهندسی ساختمان و مذاکرات و بحث های انجام شده، موارد زیر را به عنوان قطعنامه قرائت و مورد تصویب قرار دادند:

- ۱. از آنجا که ارتقای کیفیت و اجرای اصولی پروژه های مهندسی، متکی بر فعالیت گروهی و هماهنگ تمام رشته های نظام مهندسی ساختمان می باشد، لازم است کلیه رشته ها، به ویژه رشته نقشه برداری، از طریق شناخت متقابل در نیل به این هدف کوشا باشند.
- ۲. به منظور اجرای کامل قانون نظام مهندسی ساختمان در سطح کشور، به طور جدی توصیه می شود که در پروژه ها از نیروی تخصصی نقشه برداری بهره گرفته شود و از دخالت اشخاص فاقد صلاحیت و غیرمتخصص ممانعت به عمل آید.
- ۳. از مسئولین و مقامات محترم کشور درخواست می شود که سازمان نظام مهندسی ساختمان را در مورد حمایت قرار دهند تا جایگاه واقعی و شایسته خود را در کشور بیابد و اهداف زیربنایی آن تحقق پیدا کند.
- ۴. شرح خدمات رشته مهندسی نقشه برداری که گروه تخصصی نقشه برداری سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران تهیه نموده، همراه با تعرفه های ضمیمه آن، به عنوان نگارش اول مورد تأیید و تصویب قرار گرفت.

گروه تخصصی عمران

۵. توصیه می شود که به منظور تبادل نظر و تشریح مساعی در زمینه امور مهم نظام مهندسی ساختمان، بین گروه های تخصصی نقشه برداری نظام مهندسی ساختمان در سطح کشور ارتباطات منظم و سیستماتیک برقرار گردد. ۶. برای تحقق عملی مشارکت مهندسی نقشه بردار در نظارت و تأیید پروژه های ساختمانی و شهرسازی، کارهای مرتبط با نقشه برداری منحصرأ توسط مهندسی نقشه بردار تأیید و امضا گردد.

۷. پیشنهاد می شود با عنایت به توصیه های وزیر محترم مسکن و شهرسازی و همچنین ریاست محترم سازمان نقشه برداری کشور، جامعه نقشه برداران ایران به عنوان ستاد اجرایی قبول مسئولیت نماید و با هماهنگی و بر عهده گرفتن کارهای اجرایی نقشه برداری کشور، در ارجاع کار به اعضا اعم از شخص حقیقی یا حقوقی و تأیید آن اقدامات لازم را معمول دارد. ۸. با توجه به اینکه نقشه برداری موضوعی فنی و تخصصی است و به کار گرفتن افراد غیرمتخصص در این زمینه می تواند پیامدهای منفی جدی برای پروژه ها و مالکیت ها به همراه داشته باشد، بنابراین پیشنهاد می شود که اقدامات لازم معمول گردد تا هر یک از شرکت های مرتبط با امور نقشه برداری، تنها در صورت تأیید جامعه نقشه برداران ایران امکان ثبت در «اداره ثبت شرکت ها» را پیدا کند. ۹. پیشنهاد می شود که همه ساله همایش هایی مشابه همایش کنونی به منظور بررسی مشکلات موجود و یافتن راه حلهای مناسب تشکیل گردد. ۱۰. از جناب آقای مهندس سیدمحمد غرضی، وزیر محترم مسکن و شهرسازی؛ جناب آقای مهندس غرضی، ریاست محترم هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران؛ جناب آقای دکتر مدد، معاون محترم سازمان برنامه و بودجه و رئیس سازمان نقشه برداری کشور؛ جناب آقای دکتر امراللهی، ریاست محترم دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی؛ و جناب آقای دکتر صبوری، ریاست محترم دانشکده عمران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی که با تشریف فرمایی خود به این همایش و ارائه رهنمودهای ارزشمند، حمایت خویش را از رشته مهندسی اعلام فرمودند، صمیمانه سپاسگزاری می نمایم.

در پانزده جلسه متوالی که چهار جلسه آن در دفتر سازمانهای مهندسی و تشکلهای حرفه ای وزارت مسکن و شهرسازی تشکیل گردید، تهیه جدول صلاحیت مهندسان نقشه بردار در ساختمان سازی و شهرسازی، به طور جداگانه، مورد بررسی قرار گرفت که در پایان جلسه مشترک روز ۳۰ آذر ماه ۷۷، جدولهای صلاحیت مهندسان نقشه بردار در دو بخش ساختمان سازی و شهرسازی به تصویب اعضا رسید.

- در جلسات هیئت رئیسه گروه تخصصی، پیشنهاد برقراری جلسه «هماهنگی با اعضای گروه تخصصی عمران» به هیئت مدیره نظام مهندسی استان تهران مطرح شد.
- شرح خدمات مهندسان عمران در زمینه طرح و محاسبه سازه تهیه گردید.
- آیین نامه داخلی «هیئت رئیسه گروه تخصصی عمران» تدوین شد.
- هماهنگی با اعضای هیئت رئیسه گروه تخصصی معماری جهت تهیه تعرفه های خدمات مهندسی صورت گرفت.
- پیش نویس قراردادهای تیب محاسبه و نظارت و شرح خدمات حداقل برای گروه تخصصی مهندسی عمران تهیه گردید.

سند مذاکرات کمیته دایمی بازنگری قانون درباره اصلاحات پیشنهادی قوانین مرتبط با حرفه مهندسی ساختمان

احمدرضا عاملی

مقدمه:
اجرای واقعی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آیین نامه اجرایی آن، همکاری، حسن نیت و تلاش وسیع و همه جانبه مراکز متعدد دولتی، نظام مهندسی، صاحبان حرفه فنی مهندسی، تولیدکنندگان و غیره را ایجاد می‌کند. امکان حرکت مستمر به سمت اهداف پیش بینی شده در سایه نقد و بررسی و ایجاد اصلاحات لازم در قوانین مرتبط و همچنین اعتقاد عمیق به مسیری میسر می‌گردد که در قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آیین اجرایی آن ترسیم شده است.

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در مقایسه با آنچه که تاکنون تدوین و ابلاغ شده از هماهنگی انسجام و جامعیت نسبتاً مطلوبی برخوردار است. بر همین اساس، لازم است که قوانین و ضوابطی که به صورت پراکنده مبنای کار قرار گرفته اند، بازنگری شوند و در صورت لزوم برای رفع مغایرت‌ها اصلاحات لازم در مورد آنها صورت پذیرد. قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آیین نامه اجرایی آن در صورتی اعتماد کافی جامعه فنی را جلب می‌کند و کارایی لازم را خواهد داشت که سایر قوانینی که از این پس تدوین می‌شوند تأثیر نامطلوبی بر روند اجرایی آن نگذارند. با توجه به مراتب فوق، کمیته دایمی بازنگری قانون و آیین نامه‌ها، با برگزاری ۲۲ جلسه، ضمن ارائه نظرات اصلاحی پیرامون قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، به اصلاح برخی از قوانین که در گذشته تدوین و ابلاغ شده اند پرداخته، همچنین قوانین مرتبطی را که در حال تدوین هستند بررسی و نظرات مصوب را به مراکز ذیربط منعکس کرده است.

۱. اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
کمیته دایمی بازنگری قانون و آیین نامه‌ها، با برگزاری ۱۴ جلسه را به بررسی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان اختصاص داد. در این جلسات، ضمن مطالعه و نقد مفاد قانون، نظرات اعلام شده به کمیته نیز بحث و بررسی شد و پیشنهادهای اصلاحی به جلسه هیئت مدیره ارائه گردید. پس از اعلام نظرات کمیته اعضای هیئت مدیره نظرات اصلاحی جدیدی را به صورت شفاهی و با کتبی مطرح کردند که مجدداً در کمیته به بحث گذارده شدند و در نهایت اصلاحات لازم در مورد ۱۷ ماده از ۲۲ ماده، ۱۴ تبصره از ۲۱ تبصره و ۴۱ بند از ۶۰ بند موجود در قانون صورت گرفت و پس از تصویب برای اقدامات بعدی به وزارت مسکن و شهرسازی ارسال شد. محتوای اصلاحات پیشنهادی به طور کلی شامل رفع نقائص قانون، پوشش گسترده تر حیطه عمل قانون و تأثیر ملموس تر سازمان نظام مهندسی در صحنه های فنی و مهندسی می‌شود.

۲. اصلاح تبصره ۷ ماده ۷ صد قانون شهرداریها
تبصره ۷ ماده صد قانون شهرداریها در زمانی تدوین شده که قوانین جامعی بر نحوه ساخت و ساز ساختمان های

غیردولتی حاکم نبوده است. به نظر می‌رسد که در زمان تصویب تبصره فوق، قانونگذار با تشخیص کاستی‌ها و خلأ موجود و پی بردن به نبود زمینه کافی برای پذیرش مسئولیت از سوی دیگر دست اندرکاران امر ساخت و ساز، بار سنگینی را متوجه مهندس ناظر ساخته است. تبصره فوق، مهندس ناظر را مسئول ساختمان می‌شناسد و نظارت او را مستمر تلقی می‌کند و در هنگام وقوع تخلف، مهندس ناظر را مستوجب مجازات می‌داند. این تبصره تاکنون معضلات عدیده‌ای را برای مهندسان ناظر ایجاد کرده که بسیار فراتر از حدود وظایف و مسئولیت‌های آنان است.

۳. بررسی قانون نظام مهندسی پیشنهادی کانون مهندسان مجلس شورای اسلامی جنب و جوش، تلاش و غلیان فکری که طی چند سال اخیر در زمینه مسائل نظام مهندسی ساختمان بروز یافته، فکر ایجاد نظامی فراگیر برای تمامی رشته های مهندسی را نضج داده است. بر همین اساس، کانون مهندسان مجلس شورای اسلامی، تدوین قانون نظام مهندسی را در دستور کار خود قرار داده است تا به این ایده جامعه عمل بپوشاند.

۴. اصلاح تبصره ۷ ماده ۷ صد قانون شهرداریها
تبصره ۷ ماده صد قانون شهرداریها در زمانی تدوین شده که قوانین جامعی بر نحوه ساخت و ساز ساختمان های

غیردولتی حاکم نبوده است. به نظر می‌رسد که در زمان تصویب تبصره فوق، قانونگذار با تشخیص کاستی‌ها و خلأ موجود و پی بردن به نبود زمینه کافی برای پذیرش مسئولیت از سوی دیگر دست اندرکاران امر ساخت و ساز، بار سنگینی را متوجه مهندس ناظر ساخته است. تبصره فوق، مهندس ناظر را مسئول ساختمان می‌شناسد و نظارت او را مستمر تلقی می‌کند و در هنگام وقوع تخلف، مهندس ناظر را مستوجب مجازات می‌داند. این تبصره تاکنون معضلات عدیده‌ای را برای مهندسان ناظر ایجاد کرده که بسیار فراتر از حدود وظایف و مسئولیت‌های آنان است.

۵. تشکر و قدردانی اقدامات کمیته دایمی بازنگری قانون و آیین نامه‌ها، مرهون حضور با انگیزه و ارائه نظرات مؤثر اعضای آن است.

سند مذاکرات کمیسیون ترویج و آموزش درباره ضرورت تشخیص صلاحیت سازندگان

معماری و چه ساخت کاملاً به اجمال برگزار می‌شود.

۳. دامنه و حدود نظارت مهندس ناظر هرگاه موضوع نظارت بر کار را به دو سطح نظارت عالی و نظارت کارگاهی طبقه بندی کنیم، آنچه در نظام موجود، در عمل، به عهده مهندس ناظر گذاشته شده، نوعی نظارت عالی است. حق الزحمه‌ای که به او پرداخت می‌شود نیز متناسب با این نوع نظارت تعیین شده است. در نظارت عالی، روشها و شیوه‌های مدیریتی و صلاحیت فنی عوامل اجرا از طریق دستورالعمل سرکشی های موردی کارگاهی و اختصار به سازنده انجام می‌گیرد.

۴. مهندس ناظر، فاقد موقعیت و ابزار لازم برای نظارت عالی در نظام کنونی اجرا، مهندس ناظر فاقد موقعیت و همچنین ابزار لازم برای اعمال نقشه‌هاست و صلاحیت فنی او از طریق صدور پروانه اشتغال و تعیین امضاهای مجاز کنترل می‌شود. دو وظیفه بر عهده مهندس ناظر گذاشته شده است: یکی نظارت بر اجرای ضوابط شهرسازی و دیگر نظارت بر کیفیت کار. مهندس ناظر و مهندس طراح هر دو توسط صاحب کار انتخاب می‌شوند و حق الزحمه آنها را هم صاحب کار پرداخت می‌کند.

۵. امور شهرسازی و کنترل ساختمان شهرداری، کار طراح و مهندس ناظر را از نظر رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی به شدت کنترل می‌کند، اما بر کیفیت طرح از نظر معماری و نقشه‌های محاسباتی و کیفیت اجرای کار شهرداری اصولاً کنترلی ندارد و کلیه مسئولیتها به مهندسانی محول می‌شود که با عنوان طراح و ناظر توسط مالک به کار گرفته می‌شوند و حق الزحمه خود را از مالک دریافت می‌کنند. به این ترتیب، محور اصلی نظام کنترل ساختمان در عمل، دریافت حقوق و عوارض توسط شهرداری است و ارزیابی کیفیت طرح و اجرا چه از نظر شهرسازی، چه از نظر

۶. خلاصه پیشنهاد
پیشنهاد کمیسیون آموزش و ترویج به هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی تهران است:
اولاً، تعریف و تشخیص هویت مهارتی و صلاحیت سازنده ساختمان؛
دوم) اقدام در جهت آن که شهرداریها - مهندس ناظر را مأمور انجام وظایف نظارت کنند و حق الزحمه او را بپردازند و رابطه مالی ناظر را با مالک را قطع نمایند شهرداری می‌تواند هزینه های نظارت مانند سایر هزینه به هنگام اخذ پروانه اشتغال دریافت کند؛
سوم) کلیه مالکان موظف شوند که صرفاً از سازندگانی استفاده نمایند که صلاحیت آنها تایید شده باشد.

۷. برای بهبود کیفیت از کجا باید شروع کرد؟
به این ترتیب، سازنده عامل اصلی تأمین کیفیت کارهای ساختمانی است. سطح تشخیص کارگران ماهر از غیرماهر توسط او انجام می‌گیرد. کنترل مستمر کارگاهی

۸. در جهت تضمین کیفیت کارهای ساختمانی، سطح تشخیص کارگران ماهر از غیرماهر توسط او انجام می‌گیرد. کنترل مستمر کارگاهی

۹. در جهت تضمین کیفیت کارهای ساختمانی، سطح تشخیص کارگران ماهر از غیرماهر توسط او انجام می‌گیرد. کنترل مستمر کارگاهی

۱۰. در جهت تضمین کیفیت کارهای ساختمانی، سطح تشخیص کارگران ماهر از غیرماهر توسط او انجام می‌گیرد. کنترل مستمر کارگاهی

۱۱. در جهت تضمین کیفیت کارهای ساختمانی، سطح تشخیص کارگران ماهر از غیرماهر توسط او انجام می‌گیرد. کنترل مستمر کارگاهی

۱. موضوع
اعضای کمیسیون ترویج و آموزش سازمان نظام مهندسی تهران، در جهت انجام وظیفه خود که ترویج شیوه های درست کنترل و اجرای ساختمان سازی است، لازم دیدند که به تحلیل مبانی موضوع، به ویژه شناخت کاستیها و موانع موجود و راه های رفع آن بپردازند. این موضوعات در جلسه های متعدد مورد بحث اعضای کمیسیون قرار گرفت. هدف از انتشار این سند ثبت نتایج این بحثهاست.

۲. نظام کنترل ساختمان در عمل در عمل، نظام کنترل ساختمان، یعنی آنچه که توسط شهرداریهای مناطق اعمال می‌شود، دارای سه رکن اصلی است: طراح، مهندس ناظر، و امور شهرسازی و نظارت شهرداری. وظیفه طراح تهیه نقشه‌هاست و صلاحیت فنی او از طریق صدور پروانه اشتغال و تعیین امضاهای مجاز کنترل می‌شود. دو وظیفه بر عهده مهندس ناظر گذاشته شده است: یکی نظارت بر اجرای ضوابط شهرسازی و دیگر نظارت بر کیفیت کار. مهندس ناظر و مهندس طراح هر دو توسط صاحب کار انتخاب می‌شوند و حق الزحمه آنها را هم صاحب کار پرداخت می‌کند.

۳. امور شهرسازی و کنترل ساختمان شهرداری، کار طراح و مهندس ناظر را از نظر رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی به شدت کنترل می‌کند، اما بر کیفیت طرح از نظر معماری و نقشه‌های محاسباتی و کیفیت اجرای کار شهرداری اصولاً کنترلی ندارد و کلیه مسئولیتها به مهندسانی محول می‌شود که با عنوان طراح و ناظر توسط مالک به کار گرفته می‌شوند و حق الزحمه خود را از مالک دریافت می‌کنند. به این ترتیب، محور اصلی نظام کنترل ساختمان در عمل، دریافت حقوق و عوارض توسط شهرداری است و ارزیابی کیفیت طرح و اجرا چه از نظر شهرسازی، چه از نظر

۴. نتیجه‌گیری از آنجاکه سرچشمه و منشأ بسیاری از تلاشها چگونگی قوانین مرتبط است، کمیته دایمی بازنگری قانون و آیین نامه‌ها در کنار فعالیتهای دیگری که سازمان نظام مهندسی استان تهران به پیش می‌برد، توجه خود را به بازنگری و اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و سایر قوانین وضع شده و قوانینی که حرفه مهندسی ساختمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، معطوف داشته است. ارتقای خدمات مهندسی و جایگاه مهندسان تلاش گسترده‌ای را می‌طلبد که در سایه استمرار فعالیتهای همه جانبه و با مشارکت آحاد مهندسان امکان نیل به اهداف را با سرعت و سهولت بیشتر می‌یابد.

۵. تشکر و قدردانی اقدامات کمیته دایمی بازنگری قانون و آیین نامه‌ها، مرهون حضور با انگیزه و ارائه نظرات مؤثر اعضای آن است.

پیام نظام مهندسی

پرتیراژترین نشریه
مهندسی ساختمان
آگهی می‌پذیرد.

برای سفارش آگهی در شماره آینده با شماره
تلفن ۸۷۰۶۵۷۶ تماس بگیرید.

نظامنامه تأسیس دفاتر نمایندگی

در دوره اول فعالیت هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی استان تهران، به منظور تنظیم روابط کار بین مهندسان و کارفرمایان و اصلاح نظام ارجاع کارهای طراحی و نظارت ساختمانهای شهری به مهندسان، همچنین اعمال کنترل بر حسن انجام خدمات مهندسی، تأسیس دفاتر در دستور کار قرار گرفت که در سطح شهر تهران عهده دار امور فوق شوند. این دفاتر به نام «دفتر همکاری با شهرداری» در پاره‌ای از مناطق شهرداری تهران از اعضای داوطلب سازمان عضوگیری کرد. برای هر دفتر یک هیئت اجرایی توسط مهندسان انتخاب گردید. دفاتر مذکور، با وجود حمایت‌های مالی و قانونی هیئت مدیره قبلی، هیچیک نتوانستند کار خود را شروع کنند، و تعدادی از آنها تنها بر روی کاغذ باقی ماندند. یک دفتر نیز که استقرار کامل پیدا کرد نتوانست فعالیت در محدوده استقرار خود انجام دهد.

از نخستین روزهای دوره جدید فعالیت هیئت مدیره، مسئله راه‌اندازی مجدد دفاتر مذکور که به تبعیت از ماده ۸ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان «دفاتر نمایندگی» نامیده شد جزو اولویت‌های برنامه هیئت مدیره قرار گرفت و طی بیش از یکسال کار مستمر کمیسیونهای تخصصی مختلف، طرح در جلسات ارتباط با اعضا، مشاورت با بسیاری از اعضای سازمان و صاحبان نظران حرفه، به ویژه با درس آموزی از تجربه ناموفق «دفاتر همکاری با شهرداری»، در ساختار دفاتر تجدیدنظر بنیادی به عمل آمد و نظامنامه‌ای که در برگرفته نظرات و خواسته‌های اکثریت اعضا بود و با شرایط جاری تطبیق داشت در تاریخ دوم آبان ۱۳۷۷ با رأی قاطع از تصویب گذشت و در پی آن، دستورالعمل برگزاری انتخابات تدوین و آماده اجرا شد.

بر اساس برنامه پیش بینی شده، تا پایان سال جاری حداقل ۵ دفتر نمایندگی در شهر تهران و یک دفتر نمایندگی در شهرهایی که بیش از ۵۰ نفر مهندس مقیم در آنها وجود دارد تأسیس می‌گردد. به منظور آگاهی اعضای سازمان از ساختار تشکیلاتی، ارکان شرح وظایف هیئت اجرایی، انتخاب هیئت‌های اجرایی و ترکیب این هیئت‌ها، متن کامل نظامنامه در این شماره درج می‌شود:

نظامنامه تأسیس دفاتر نمایندگی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

فصل اول : کلیات، اهداف و وظایف

ماده ۱ : کلیات
بر اساس مواد ۸ و ۴۱ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان ، به تعداد لازم دفتر نمایندگی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران که از این پس «دفتر نمایندگی» نامیده می‌شود تأسیس می‌گردد. این دفاتر وابسته به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران می‌باشند.

ماده ۲ : اهداف
دفتر نمایندگی حسب نیاز توسط هیئت مدیره به منظور تحقق اهداف و وظایف موضوع بندهای ۲، ۸، ۷، ۵، ۲، ۹ ماده ۲، بندهای ۴، ۵، ۸، ۷، ۱۵ و ماده ۱۵ و

ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل و بند ۳۰ ماده ۷۳ آیین‌نامه اجرایی آن، در محدوده جغرافیایی تعریف شده در ماده ۴، تشکیل می‌گردد. اهم هدفهای مورد نظر، به شرح زیر است.

۱.۲. سازماندهی نیروی کار متخصص مهندسان؛
۲.۲. حفظ و رعایت شئون حرفه‌ای مهندسان؛
۳.۲. تنظیم روابط حرفه‌ای؛
۴.۲. تربیت و آموزش نیروی فنی؛
۵.۲. نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی.

ماده ۳ : شرح وظایف
وظیفه دفتر نمایندگی اجرای سیاستها و دستورالعمل‌های هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران در زمینه‌های زیر است:

۱.۳. تنظیم و کنترل روابط بین مهندسان عضو و کارفرمایان از طریق:

۱.۱.۳. توزیع عادلانه کار بر اساس قابلیت‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای؛
۲.۱.۳. اعمال ترتیبات لازم به منظور ارجاع مناسب کار به اعضای سازمان در حدود صلاحیت آنان و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی و حرفه‌ای و الزام اعضا به رعایت ظرفیت اشتغال؛
۳.۱.۳. الزام اعضا به رعایت قراردادهای شرح خدمات مهندسی تیپ، تعرفه‌ها، مقررات و ضوابط حرفه‌ای مصوب (در زمینه‌های طراحی، اجرا و نظارت)؛
۴.۱.۳. الزام اعضا به عدم قبول مسئولیت نظارت تا زمانی که کارفرما برگه تعهدنامه استفاده از مجری صاحب صلاحیت مصوب سازمان را امضا ننموده باشد، همچنین الزام اعضا به امتناع از ارائه گواهی شروع عملیات ساختمانی قبل از احراز انجام تعهدات کارفرما در خصوص استفاده از مجری صاحب صلاحیت؛ تبصره: مادام که پروانه‌های صلاحیت مجریان به وسیله مراجع مربوطه صادر نشده باشد، ناظرین می‌توانند صرفاً به معرفی مجری توسط کارفرما و ارائه قرارداد وی اکتفا نمایند.

۵.۱.۳. نظارت بر حسن اجرای قراردادهای شرح خدمات مهندسی تیپ، تعرفه‌ها، مقررات و ضوابط حرفه‌ای مصوب (در زمینه‌های طراحی، اجرا و نظارت)؛
۶.۱.۳. نظارت بر حسن انجام قراردادهای فنی ما بین مهندسان و کارفرمایان؛
۷.۱.۳. حل اختلافات بین کارفرمایان و مهندسان و در صورت نیاز تهیه گزارش لازم جهت رسیدگی در شورای انتظامی؛
۸.۱.۳. ارائه گزارش تخلفات انجام شده به هیئت مدیره و شورای انتظامی سازمان.
۲.۳. ارسال و ارائه گزارش ماهیانه و سالانه عملکرد، نظرات و پیشنهادهاى دفتر نمایندگی به هیئت مدیره سازمان و به همکاران دفتر.
۳.۳. الزام اعضا به ارسال منظم گزارش نحوه فعالیت حرفه‌ای طبق برگه‌های مصوب سازمان.
۴.۳. هدایت اعضا به شرکت در دوره‌های خدمات حرفه‌ای خاص جهت احراز صلاحیتهای لازم.
۵.۳. تشکیل کلاسها و برنامه‌های علمی و آموزشی مورد نیاز.
۶.۳. ارائه خدمات کارشناسی به وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای

دولتی، شهرداری‌ها، سازمانها و نهادهای در مواردی که توسط هیئت مدیره سازمان ارجاع می‌شود.
۷.۳. همکاری با نهادهای سازمانهای ذیربط در امر ساخت و ساز شهری به منظور اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، و ضوابط و مقررات حرفه‌ای مصوب (در زمینه‌های طراحی، اجرا و نظارت).
۸.۳. نگهداری سوابق حرفه‌ای اعضای سازمان، همکاری در ایجاد و به هنگام نگهداشتن (ارائه و فرآوری منظم اطلاعات) پایگاه اطلاعاتی سازمان.
۹.۳. کنترل مضاعف طراحی، محاسبه و اجرای ساختمان در حوزه دفتر در مواردی که سازمان استان مقرر می‌دارد.
۱۰.۳. سایر اموری که انجام آنها توسط هیئت مدیره سازمان ابلاغ می‌گردد.

فصل دوم : شرایط و نحوه تأسیس و حوزه فعالیت دفتر نمایندگی

ماده ۴ : محدوده فعالیت دفتر نمایندگی
۱.۴. در شهر تهران حداقل ۵ دفتر نمایندگی در پنج حوزه شمال، شرق، جنوب، غرب و مرکز تأسیس می‌گردد. حوزه فعالیت هر دفتر نمایندگی منطبق بر محدوده یک یا چند منطقه از مناطق شهرداری خواهد بود.
۲.۴. سازمان می‌تواند در هر یک از شهرستانهای تابع استان که حداقل ۵۰ نفر از مهندسان عضو سازمان دارای مدرک مهندسی در رشته‌های اصلی شامل: معماری، عمران، تأسیسات مکانیکی، تأسیسات برقی، شهرسازی، نقشه‌برداری و ترافیک در آن مقیم باشند یک دفتر نمایندگی دایر نماید.
۳.۴. در صورتی که به دلایلی از قبیل قلت حجم عملیات ساختمانی و یا عدم حضور تعداد کافی مهندسان مقیم تشکیل دفتر نمایندگی در یک شهرستان توجیه نداشته باشد، هیئت مدیره می‌تواند حسب اقتضا یک دفتر نمایندگی برای چند شهرستان همجوار دایر نماید.

ماده ۵ : هیئت اجرایی

هر دفتر دارای یک هیئت اجرایی متشکل از ۷ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی‌البدل در ۷ رشته (از هر رشته یک نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی‌البدل) خواهد بود.
تبصره: در صورتی که در یک شهر تعداد اعضای مقیم شهر در یک رشته کمتر از ۵ نفر بوده یا برای یک رشته داوطلبی جهت عضویت در هیئت اجرایی وجود نداشته باشد، به جای رشته مذکور در درجه اول از بین داوطلبان رشته‌های هم گروه یا رشته مذکور (گروههای سه‌گانه موضوع ماده ۶۱ آیین‌نامه) و در مرتبه بعد از بین داوطلبان سایر رشته‌ها فرد جایگزین انتخاب خواهد شد. در چنین مواردی هیئت اجرایی موظف است در زمان تصمیم‌گیری با اظهار نظر نسبت به موضوعاتی که به رشته مذکور مربوط می‌باشد نظر کارشناسی اعضای متخصص در آن رشته را اخذ و مورد استفاده قرار دهد.
۱.۵. اعضای هیئت اجرایی دفاتر نمایندگی از بین اعضای سازمان در هر رشته توسط اعضای همان رشته که در شهر مذکور مقیم هستند برای مدت ۲ سال انتخاب خواهند شد.

۲.۵. نامزدهای عضویت در هیئت اجرایی باید حداقل ۷ سال سابقه کار اجرایی در رشته خود داشته، خوشنام و فاقد پیشینه کیفری و محکومیت انتظامی از درجه ۴ به بالا باشند.
۳.۵. هیئت مدیره سازمان استان مسئول احراز صلاحیت نامزدهای عضویت در هیئت اجرایی می‌باشند.
۴.۵. در صورتی که به دلیل استعفا، حجره، فوت، از دست دادن شرایط و یا به دلایل دیگر ادامه کار هر یک از اعضای هیئت اجرایی به تشخیص هیئت مدیره سازمان غیر مقدور یا نامناسب تشخیص داده شود، هیئت مدیره جانشین وی را تعیین و معرفی خواهد نمود.
۵.۵. وظایف هیئت اجرایی به قرار زیر است:
۱.۵.۵. اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آیین‌نامه اجرایی آن و نظام‌نامه تأسیس دفتر نمایندگی؛
۲.۵.۵. اجرای مصوبات هیئت مدیره سازمان در حوزه هر دفتر نمایندگی؛
۳.۵.۵. رسیدگی به گزارشها، پیشنهادها، اعتراضات و شکایات اعضای سازمان استان مقیم شهرستان محل دفتر نمایندگی؛
۴.۵.۵. ارائه گزارش عملکرد دفتر نمایندگی به هیئت مدیره سازمان استان؛
۵.۵.۵. حفظ و حراست اموال منقول و غیرمنقول دفاتر.

۶.۵. هیئت اجرایی در اولین جلسه خود یک نفر را به عنوان رئیس، یک نفر را به عنوان نایب رئیس و یک نفر را به عنوان خزانه دار و منشی تعیین می‌نماید.
۷.۵. هیئت اجرایی حداقل هفته‌ای یک بار با اطلاع قبلی تشکیل جلسه خواهد داد.
۸.۵. صاحبان حق اعضای اسناد و اوراق بهادار توسط هیئت رئیسه دفتر نمایندگی پیشنهاد و پس از تأیید رئیس و خزانه دار سازمان تعیین می‌گردند.
۹.۵. رئیس «دفتر نمایندگی» در حدود اختیاراتی که هیئت اجرایی به وی تفویض می‌نماید، نماینده «دفتر نمایندگی» محسوب شده و از طرف این دفتر حق امضا دارد.

۱۰.۵. هیئت اجرایی می‌تواند جهت اجرای اهداف و وظائف مندرج در این نظام‌نامه کمیته‌های تخصصی، نظارت، کنترل و بازرسی و داوری را از بین اعضای سازمان مقیم شهرستان محل دفتر تشکیل دهد.

مسئولیت و تعهد مجری (ادامه)

به دلیل خلاء این عنصر حساس که در روابط تولید ساختمان نقش بسزایی دارد، باز اجرایی، فنی و حقوقی قابل ملاحظه‌ای بدون مرجع متعهد و مشخص در پوشش ابهام باقی مانده است و هر از گاهی چهره خود را در وقایع غیرمنتظره ساخت و ساز آشکار می‌سازد. در غالب این اتفاقات غیرمنتظره بارهای حقوقی و مالی به سایر عناصر ذی‌مدخل نظیر مالک و ناظر، شهرداری و حتی در مواردی همسایگان، طراح و دیگر شهروندان منتقل می‌گردد.
با شناسایی این گره‌گور در روابط تولید و کنترل ساختمان، می‌باید چاره‌ای اندیشید تا با تفکیک روشن مسئولیت‌ها به الگوی شفاف و تعریف شده از روابط

ماده ۶ : هیئت نظارت
هیئت مدیره سازمان از بین خود پنج نفر را به عنوان اعضای هیئت نظارت بر دفاتر تعیین خواهد نمود. حدود مسئولیتها، وظائف و اختیارات هیئت مذکور توسط هیئت مدیره تعیین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۷ : بازرسان

۱.۷. با توجه به اینکه دفتر نمایندگی بخشی از تشکیلات سازمان استان می‌باشد، کلیه اختیارات بازرسان سازمان استان در دفتر نمایندگی جاری و حاکم خواهد بود.
۲.۷. هر دفتر نمایندگی دارای دو بازرسان اصلی و یک بازرسان علی‌البدل خواهد بود. بازرسان اصلی و علی‌البدل همزمان با انتخاب اعضای هیئت اجرایی هر دفتر نمایندگی توسط کلیه اعضا سازمان استان مقیم شهرستان انتخاب می‌شوند.

ماده ۸ : بودجه و امور مالی

۱.۸. بودجه دفتر نمایندگی از محل کمک مالی اعضا - دریافت درصدی از تعرفه‌های انجام خدمات مهندسی بوسیله اعضا - و در صورت تصویب هیئت مدیره ارائه خدمات فنی - مهندسی به سازمانها و نهادهای و سایر کمکهای سازمان نظام مهندسی و دیگر سازمانها تأمین می‌گردد، که پس از کسر هزینه‌های دفتر به حساب سازمان نظام مهندسی استان واریز خواهد شد.

۲.۸. هزینه‌های «دفتر نمایندگی» طبق آیین‌نامه‌های مصوب سازمان انجام شده و به طور کلی شامل موارد ذیل است:
۱.۲.۸. حقوق و حق جلسه اعضای موظف و غیرموظف هیئت اجرایی؛
۲.۲.۸. حقوق کادر اداری، اجاره محل، خرید وسایل مورد نیاز و هزینه‌های جاری دیگر؛
۳.۲.۸. انتشارات؛
۴.۲.۸. پرداخت حق الزحمه برای انجام کارهای پژوهشی و سایر امور.

۳.۸. کلیه درآمدها و هزینه‌های دفتر نمایندگی در دفاتر رسمی ثبت و شرح و بیلان آن در پایان هر سال مالی پس از بازرسی اولیه توسط بازرسان «دفتر نمایندگی» جهت بررسی هیئت مدیره، هیئت نظارت و بازرسان سازمان ارائه خواهد گردید و در مواقع مراجعه مأموران مالیاتی در اختیار آنان قرار خواهد گرفت.
۴.۸. کلیه اموال و دارایی‌های دفاتر نمایندگی متعلق به سازمان بوده و در انتهای

دست یافت و از لطمات و ضایعاتی که به خاطر این خلاء به سرمایه‌های ملی وارد می‌شود جلوگیری کرد.
مناسب‌ترین الگو در این زمینه، درجه‌بندی پیمانکاران ساخت و سازهای شهری است که با مجوز لازم بتوانند به ساخت و ساز شهری متناسب با ضوابط، حدود مساحت، یا حجم ریالی بپردازند. تا رسیدن به این هدف، یعنی شناسایی و درجه‌بندی پیمانکاران با صلاحیت در ساخت و ساز شهری، پیمانکاران جزء تکنسین‌ها و کارگران ماهر ساختمانی راه طولانی و چندین ساله‌ای در پیش روی خواهد بود، در حالی که ساخت و ساز شهری بدون درنگ ادامه می‌یابد و وقایع ناخوشایند نیز همچنان در صحنه ساخت

هر دوره هیئت اجرایی، طبق ترتیباتی که هیئت مدیره معین می‌نماید به هیئت اجرایی دوره بعد تحویل می‌شود.

ماده ۹ : ارتباط متقابل دفاتر و اعضای سازمان

۱.۹. کلیه مهندسان شاغل در یک شهر موظفند برای قبول کارهای مهندسی حسب مورد از طریق دفتر نمایندگی همان شهر یا حوزه محل استقرار ساختمان اقدام و ترتیبات جاری در دفتر نمایندگی مذکور را رعایت نمایند، و بایستی در یکی از دفاتر نمایندگی آن شهر به انتخاب خود ثبت نام نموده و یا آن دفتر همکاری نمایند.
۲.۹. کلیه مهندسانی که مسئولیت مدیریت اجرا یا نظارت بر ساخت ساختمانهای شهری را قبول می‌نمایند، بایستی مقیم در همان شهر محل وقوع ساختمان باشند.
۳.۹. کلیه مهندسان مقیم یک شهرستان موظفند به طور منظم گزارش نحوه فعالیت حرفه‌ای خود را به «دفتر نمایندگی» شهر یا حوزه محل استقرار ساختمان در دست طراحی، اجرا یا نظارت خود ارسال دارند.
۴.۹. چنانچه مهندسان، کارفرمایان یا عوامل اجرا شکایت یا اعتراضی داشته باشند، باید شکایات و اعتراضات خود را به حوزه محل استقرار ساختمان یا کار مورد بحث ارائه نمایند.

ماده ۱۰ : اسناد و مدارک

کلیه مدارک رسمی دفاتر نمایندگی و پرونده‌ها و نوشتجات رسمی و مصوبات و صورتجلسات هیئت نظارت در دفاتر مخصوص ثبت و در محل مرکزی دفاتر نگهداری می‌شود.

ماده ۱۱ : مکاتبات

مکاتبات رسمی دفاتر با اعضای رئیس هیئت اجرایی و یا نایب رئیس (در غیاب رئیس) همراه با مهر دفتر خواهد بود.

ماده ۱۲ : تشکیلات و روشها

ساختار تشکیلاتی، آیین‌نامه‌های اداری و مالی، روشهای اجرایی و دستورالعمل مربوط به نحوه انتخابات و آیین‌نامه بازرسی داخلی «دفتر نمایندگی» توسط هیئت مدیره تصویب و ابلاغ خواهد شد. این نظام‌نامه در ۱۲ ماده و ۲ تبصره در جلسه مورخ ۲/۸/۷۷ هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران مورد تصویب قرار گرفت.

و ساز شهری اتفاق می‌افتد. در الگوی سالم تولید و کنترل ساختمان، نقش اصلی مالک به عنوان سرمایه‌گذار تعریف می‌شود، ناظر نیز نظارت بر صحت اجرای کار را عهده‌دار است و مسئولیت صحت اجرای کار به عهده مجری یا پیمانکار گذارده می‌شود. با تعاریف فوق، جهت سامان دادن به روابط موجود تا حصول الگوی قطعی روابط تولید و کنترل ساختمان، می‌توان خلاء مجری را با انتخاب مهندسی که در کنار مالک نقش و مسئولیت‌های مجری را به عهده گیرد پر کرد تا در مثلث فنی و اجرایی ساخت و ساز که شامل طراح، ناظر و مجری می‌شود، روابط بر اساس تعهدات فنی و بقیه در صفحه ۶

تعداد طبقات ساختمانهای ... (ادامه)

جمعیت شهر) باید در حدی باشد که ظرفیت معابر و فضاها و اماکن عمومی آن بتواند پاسخگوی نیازهای ساکنانش باشد. کنترل تعداد طبقات ساختمان وسیله ایست برای کنترل اندازه و تراکم جمعیت، و کنترل تراکم جمعیت هم به این دلیل لازم است که بین نیازهای مردم و ظرفیت معابر و اماکن و بناهای عمومی شهر تعادل برقرار شود.

تعداد طبقات ساختمانها چقدر باید باشد که بین اندازه و تراکم جمعیت شهر و ظرفیت معابر و تأسیسات و تجهیزات و خدمات شهری تعادل برقرار شود؟ پاسخ به این سؤال را با ذکر چند معیار و محاسباتی ساده شروع می‌کنیم:

با امکاناتی که در حال حاضر برای رفت و آمد و حمل و نقل می‌شناسیم (خیابان، اتوبوس، اتوبوس، مترو...) در شهر بزرگی مثل تهران حدود ۳۰٪ مساحت شهر به شبکه معابر اختصاص می‌یابد. معمولاً ۲۰ تا ۳۰ درصد سطح یک شهر بزرگ نیز برای احداث خانه‌ها و سکونت مردم منظور می‌شود، و بقیه سطح شهر نیز سهم انواع خدمات و تأسیسات و تجهیزات عمومی، فضاهای سبز، حریم مسیلهای رودها، مناطق حفاظت شده و... است. طبق طرح جامع و ساماندهی مصوب تهران، مجموعاً در حدود ۱۶۰ کیلومتر مربع از مساحت ۷۰۰ کیلومترمربعی محدوده بیست و پنجاه به «کاربری مسکونی» اختصاص دارد.

حال می‌خواهیم ببینیم که در این ۱۶۰ کیلومترمربع (با ۱۶۰ میلیون مترمربع) چقدر خانه می‌توانیم بسازیم به نحوی که بین نیازهای جمعیت و ظرفیتهای شهر تعادل برقرار باشد:

اگر تراکم ساختمانی را برابر حداقل پیش‌بینی شده در ضوابط موجود، ۱۲۰ درصد (یعنی دو طبقه ساختمان در ۶۰ درصد سطح زمین) در نظر بگیریم، سطح کل زیربنای ساختمانهای مسکونی شهر برابر ۱۹۲ میلیون مترمربع خواهد شد. حال برای اینکه ببینیم که در این مقدار زیربنا چند نفر ساکن خواهند شد، باید آن را بر عدد متوسط سطح زیربنای مسکونی، که در تهران حدود ۲۰ متر مربع است، تقسیم کنیم. حاصل برابر ۹/۶ میلیون نفر می‌شود.

معنی محاسبه ساده فوق این است که اگر به فرض در تمام قطعه زمینهای مسکونی محدوده ۲۵ ساله تهران ساختمانهای مسکونی ۲ طبقه (یعنی تراکم ساختمانی ۱۲۰ درصد) ساخته شود، جمعیت ساکن در محدوده ۲۵ ساله تهران به ۹/۶ میلیون نفر می‌رسد. به همین ترتیب اگر همه ساختمانها، به فرض، سه طبقه ساخته شوند جمعیت محدوده ۲۵ ساله تهران به ۱۴/۴ میلیون و اگر چهار طبقه ساخته شوند به ۱۹/۲ میلیون نفر می‌رسد. حال سؤال این است که این ظرف ۷۰۰ کیلومترمربعی (یعنی محدوده ۲۵ ساله تهران) چند نفر را می‌تواند در خود جا دهد:

طبق طرح جامع اول تهران (مصوب سال ۴۹ برای دوره ۷۰-۱۳۴۵)، ۵/۵ میلیون نفر، و طبق طرح ساماندهی تهران، مصوب ۱۳۷۱، ۷/۶۵ میلیون نفر.

آیا می‌توان از رقم اخیر هم تجاوز کرد؟ نه

چندان، زیرا اگر حتی از محدودیت جدی منابع آب، و نیز محدودیت ظرفیت شبکه‌های موجود آب و برق و گاز و... هم بگذریم، و حل آن را به کمک سرمایه‌گذاری زیاد و استفاده از تکنولوژی پیشرفته میسر بدانیم، در مورد شبکه معابر محدودیت وجود دارد: وقتی متوسط تراکم ناخالص جمعیت شهر بزرگی مثل تهران از ۱۰۰ نفر در هکتار فعلی تجاوز کند، و به حدود ۱۴۰ نفر در هکتار برسد (یعنی جمعیت کل ۹/۸ میلیون نفر)، دیگر حتی نه فقط شبکه اتوبوسرانی پیشرفته، بلکه سیستمهای حمل و نقل با ظرفیت سنگین (مثل مترو) نیز جوابگویی نیازهای حمل و نقل و رفت و آمد مردم شهر نخواهند بود، و علاوه بر آن شهر به لحاظ سطوح مورد نیاز فضاهای باز و سبز، و انواع خدمات و تأسیسات «زمین بر» شهری نیز با کمبودهای جدی تر مواجه شد، معنای حرفهای فوق به طور خلاصه این است که حداکثر متوسط تراکم ساختمانی، اگر حداقل قابل قبولی از کیفیت را ضروری بدانیم، ۱۲۰ درصد، و حداکثر متوسط تعداد طبقات ساختمانهای مسکونی، دو طبقه است، یعنی چهار طبقه هم خیلی زیاد است!

آیا معنای این محاسبات این است که نمی‌توان، و یا نباید در تهران ساختمان بلند ساخت؟

خیر، چنین نیست. همواره در شهرها تقاضاها و نیازهای خاصی وجود دارد که در همه جای شهر قابل پاسخگویی نیست و فقط بخشهای معینی از شهر توان و استعداد پاسخگویی به آنها را دارند: در همه جای شهر نمی‌توان ساختمانهای اداری و تجاری ساخت. فعالیتهای اداری و تجاری و فرهنگی نیاز و تمایل به تمرکز و همجواری دارند. به عبارت دیگر هم نیاز و هم مصلحت حکم می‌کند که در بخشهایی از شهر با احداث ساختمانهای بلند، از زمین (به عنوان منبعی کمیاب)، بهتر و بیشتر استفاده شود. و باز به بیان دیگر عرضه محدود و تقاضای بسیار زیاد برای استفاده از زمین در مرکز شهر و مرکز مناطق و نواحی و محلات شهر، استفاده بیشتر از زمین، یعنی تراکم ساختمانی بیشتر، را توجیه می‌کند. بنابراین ممکن است لازم و منطقی و معقول باشد که در جایی ساختمان صد طبقه هم بسازیم. اما مهم این است که مکانهایی را که می‌توان در آنها ساختمانهای بلند ساخت (بیشتر بر مبنای پتانسیلهای اقتصادی و اجتماعی موقعیتهای شهری و نه فقط بر اساس ویژگیهای طبیعی و زیست محیطی)، و نیز شرایط و ضوابط لازم برای بلند مرتبه‌سازی را نیز (از جمله ابعاد قطعه زمین و موقعیت آن نسبت به معابر همجوار)، درست انتخاب و تعیین کنیم. نکته بسیار مهم دیگر اینکه میزان محدودیت تراکم ساختمانی (با تعداد طبقات ساختمان) در مورد ساختمانهای اداری و تجاری می‌تواند بسیار ناچیز باشد، اما در مورد ساختمانهای مسکونی، در موقعیتهایی که برای بلند مرتبه‌سازی مناسب تشخیص داده می‌شود، هدف اصلی افزایش تراکم ساختمانی (در نتیجه آن، افزایش تراکم و اندازه جمعیت) نیست، بلکه هدف بیشتر این است که با استفاده از الگوی آپارتمانهای بلند مسکونی، سطح بیشتری از زمین به فضاهای باز و سبز اختصاص داده شود و

کیفیت بهتری برای زندگی جمعی تأمین شود. بنابراین احداث ساختمانهای مسکونی ۱۲، ۱۶ و ۲۰... طبقه در قطعه زمین ۵۰۰، ۶۰۰، یا ۱۰۰۰ متری اصلاً درست نیست.

آیا واقعاً بین بلند مرتبه‌سازی و توسعه افقی ارتباطی هست؟

خیر، محاسبات ساده فوق نشان داد که اگر متوسط ارتفاع ساختمانها در تهران از حدود ۱/۲ طبقه فعلی به حدود ۲ طبقه برسد، ظرفیت جمعیت‌پذیری کل محدوده ۷۰۰ کیلومترمربعی ۲۵ ساله تهران به ۹/۶ میلیون نفر می‌رسد، یعنی حدود ۲ میلیون نفر بیشتر از آنچه در طرح ساماندهی تهران پیش‌بینی شده و به تصویب شورایی عالی شهرسازی رسیده است. اداره تهران و تأمین امکانات حداقل رفت و آمد و تأسیسات و تجهیزات و خدمات شهری، در صورتی که به چنین جمعیتی برسد، بسیار مشکلتر از امروز خواهد بود.

به عبارت دیگر با ارتفاع متوسط ۲ طبقه برای ساختمانهای مسکونی، بیشترین استفاده قابل تصور از امکانات جمعیت‌پذیری شهر تهران به عمل خواهد آمد، و اگر جمعیت تهران در آینده از این رقم تجاوز کند، که می‌کند، توسعه افقی ناگزیر خواهد بود، و برای پرهیز از توسعه افقی نمی‌توان بار بیشتری بر دوش تهران گذاشت، بلکه باید مسئله اسکان و استقرار جمعیت و فعالیت را - نه فقط در شهر تهران - بلکه در عرصه منطقه کلان‌شهری تهران مورد توجه قرار داد.

نکته بسیار مهم دیگر اینکه هم اکنون حدود ۳/۵ میلیون نفر در شهرها و آبادیهای کوچک و بزرگ اطراف تهران زندگی می‌کنند. یعنی توسعه افقی تهران مدتهاست که اتفاق افتاده. کرج یک میلیون نفری، اسلامشهر ۳۰۰ هزار نفری، اکبرآباد ۸۰ هزار نفری، قرچک ۱۴۰ هزار نفری و... در واقع مظاهر «توسعه افقی» کلان شهر تهران هستند. اما، اگر هم طرف تهران جا داشت، ساکنان این شهرها و آبادیها - که عموماً مردم کم درآمد و با بسیار کم درآمد هستند - نمی‌توانستند در ساختمانهای بلند مرتبه شمال شهر تهران زندگی کنند. گرایش این مردم به سکونت در خارج از تهران به این دلیل نیست که در تهران جای پیدا نمی‌شود، بلکه به دلیل گرانی زمین و مسکن است. کما اینکه هنوز غرب تهران خالی است، و زمانی هم که اسلامشهر رشد بالای ۲۰ درصد را تجربه می‌کرد، تهران خیلی بیشتر از حالا جای خالی داشت.

آیا محدود کردن تراکم ساختمانها باعث گرانی زمین است؟

خیر، برعکس هر چه میزان تراکم ساختمانی مجاز در یک قطعه زمین بیشتر باشد قیمت آن هم بیشتر می‌شود. هر چند سهم قیمت زمین به ازای هر مترمربع زیربنای ساختمان با افزایش تراکم ساختمانی و تعداد طبقات ساختمان کاهش می‌یابد، اما وقتی محدودیتی برای مکان ساختمانهای بلندمرتبه وجود نداشته باشد، و به بیان دیگر امکان بلند مرتبه‌سازی، به شرط پرداخت پول، در اغلب زمینهای شهر ممکن باشد، قیمت همه آنها بالا می‌رود، چه در آنها ساختمان بلند ساخته شود یا نشود، به همین ترتیب وقتی قیمت زمین در مناطقی از شهر که در آنها بلند مرتبه‌سازی متقاضی دارد بالا

رفت، بقیه مناطق شهر نیز، (حتی آنها که با تقاضای زیادی برای بلند مرتبه‌سازی مواجه نیستند) با افزایش مواجه می‌شوند. و بالاخره وقتی سطح قیمت زمین در داخل محدوده تهران بالا رفت، در خارج از محدوده و در شهرها و آبادیهای اطراف هم بالا می‌رود، کما اینکه رفته است. در نتیجه، و با توجه به محدودیت ظرفیت نهایی جمعیت‌پذیری محدوده شهر تهران و ناگزیر بودن توسعه افقی، با به عبارت دیگر ناگزیر بودن اسکان و استقرار جمعیت و فعالیت در عرصه منطقه کلان‌شهری تهران، در آینده، تنها راه پایین آوردن و پایین نگهداشتن قیمت زمین، عرضه زمین به اندازه کافی است. کاری که باید در چارچوب طرح منطقه کلان‌شهری تهران انجام شود.

اگر به همین سادگی می‌شد به نتیجه رسید، پس این همه بحث و جدل بر سر چیست؟ خیلی ساده، طی چند سال گذشته بخش قابل توجهی پول مورد نیاز برای اداره آبرومندانه شهر تهران از فروش تراکم حاصل شده است و ایجاد محدودیت برای احداث ساختمانهای بلند درآمد شهرداری را بسیار محدود و اداره تهران را غیرممکن می‌کند. ولی این فقط مسئله شهرداری تهران نیست، مسئله دولت هم هست، مسئله مجلس هم هست، مسئله همه مردم تهران بلکه مملکت است. و هر فرد یا نهادی که این راه را می‌بندد باید راه دیگری را نشان بدهد و در هموار کردن آن کمک کند.

آیا تنها راه تأمین منابع مالی برای اداره شهر تهران فروش تراکم است؟

خیر، حتماً راه‌حلهای بسیار متنوع و متعدد (متناسب با شرایط و موقعیت هر کشور و هر شهر) وجود دارد، منتها قطعاً هیچ‌کدام به سادگی و نقدی فروش تراکم نیست. همه شهرهای بزرگ دنیا که از پول نفت تغذیه نمی‌شوند، تراکم هم نمی‌فروشند. کارشناسان متخصص در رشته‌های مرتبط با موضوع حتماً می‌توانند در جستجوی راه‌حلهای مناسب همکاری کنند. به عنوان مثال می‌توان گفت که عوارض نوسازی سالانه یک آپارتمان ۵۰، ۴۰ میلیون تومانی می‌تواند خیلی بیشتر از ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تومان باشد. مالیات نقل و انتقال مستغلات می‌تواند درست و واقعی محاسبه شود و سهم منصفانه‌تری از آن نیز به اداره شهر تخصیص پیدا کند و...

اگر راه‌حلهای دیگری وجود داشته چرا تاکنون از آنها استفاده نشده است؟ نکته بسیار مهم که باعث هم حیرت و هم تأسف است همینجاست: ۸، ۹ سال پیش شهرداری تهران مأمور شده که بدون کمک دولت و بدون تکیه بر درآمد نفت، مسائل مرمی تهران را در زمانی کوتاه حل کند. فوری‌ترین و ساده‌ترین راه برای انجام صدها کار لازم همین فروش تراکم بود. انصافاً در این مدت کارهای بزرگی هم انجام شد. اما از همان ابتدا به بلند مرتبه‌سازی و برج‌سازی اعتراض هم شد. منتها هیچ نهادی برای حل این مسئله (یعنی تأمین منابع مالی از راههای صحیح‌تر و معقول‌تر) به شهرداری کمک نکرد. وزارت مسکن و شهرسازی، مجلس شورای اسلامی، و سایر نهادهای ذیربط به جای اینکه به مسئله به عنوان یک مسئله مشترک و ملی نگاه کنند و در حل آن تلاش

کنند، مدعی شهرداری شدند. گویی شهرداری مأموریت خود را نه از همین دولت و ملت، که از خارج گرفته است. شهرداری هم غفلت کرد: می‌توانست طی همین مدت، و به موازات انجام اقدامات فوری و اجرایی، به این مسئله مهم هم فکر کند و برای آن چاره‌ای بیابد و نهادهای دیگر را - که دستشان بر آتش نیست - به تحرک وادارد، نه نکرد.

خلاصه این که، این موضوع برای همه نهادهای مسئول، برای دولت، برای قوه مقننه، برای قوه قضائیه باید روشن شود که مسئله اداره تهران (و سایر شهرهای بزرگ) مسئله ملی است و همه باید در حل آن مشارکت کنند. اگر خسارتی وارد شده، همه در آن مسئولند، هیچ نهادی نمی‌تواند فقط محدودیت را بگوید، راه حل هم لازم است. منظور از راه حل هم بیان شعار و آرزو و آرمان نیست. راه حل آن است که قابل اجرا باشد، و راه‌های اجرای آن هم به روشنی معلوم باشد. نکته مهم دیگر این که اگر مشارکت مردم را در تأمین هزینه‌های اداره شهر لازم بدانیم، مشارکت و مداخله مردم در اداره امور شهر نیز یکی از محورهای اصلی حل مسئله است که امیدواریم با تشکیل شوراهای شهرها شرایط آن به زودی فراهم شود.

و بالاخره پرداختن به همه این امور، و نیز حل مسئله تراکم ساختمانی و ضوابط احداث بنا در بخشهای مختلف شهر، متناسب با نیازها و امکانات، موکول به تهیه هر چه سریعتر طرح‌های تفصیلی مناطق مختلف شهر، در چارچوب بازنگری در طرح ساماندهی تهران، توسط سازمانهای مسئول (یعنی وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری)، خواهد بود.

طرحی هم که اکنون در شورایی عالی شهرسازی در دست تصویب است، هر چند می‌تواند بعضی عوارض ناهنجار بلندمرتبه‌سازی بی‌رویه را کنترل کند، تنها

مسئولیت و تعهد مجری (ادامه)

اجرائی و ضوابط قانونی صحیح و مهندسی انجام پذیرد. با جلوگیری از دخالت‌های غیرفنی و بی‌ضابطه در این مثلث مهندسی می‌توان به اصول بهبود کیفیت، رفع ناهنجاری‌ها، تعدیل مزاحمت‌ها و ارتقای مهندسی و تکنولوژیکی خوش بین بود.

مهندس مجری با دریافت برگ تعهد مجری از دفتر امور مهندسان ناظر (در مقطع کنونی)، مسئول صحت اجرای ساختمان با رعایت مقررات ملی ساختمان (وزارت مسکن) و آیین‌نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی (وزارت کار و امور اجتماعی) و کلیه جنبه‌های حقوقی و فنی و اجرایی خواهد بود که پوشش قانونی دارند. این مهندس در حقیقت مجری ساخت و ساز با کلیه مسئولیت‌های مرتبط و جانی آن تلقی می‌گردد. در این صورت، مالک موظف است، قبل از شروع عملیات ساختمانی، مهندس مجری خود را انتخاب و به ارگان مرتبط (دفاتر خدمات فنی و مهندسی) معرفی نماید. مهندس مذکور نیز می‌باید برگ تعهد معتبر مجری را که قبلاً از دفتر امور مهندسان ناظر (در

در صورت تحقق این مهم، یعنی به حساب آوردن عوامل اقتصادی و اجتماعی و اصول و ضوابط شهرسازی در مکانیابی و نحوه توزیع جمعیت، فعالیتهای و تراکمهای ساختمانی (و نه فقط عوامل جغرافیایی و محیطی و اندازه قطعه زمین و همجواریهای پلنوتی) می‌تواند به حل اساسی مسئله کمک کند.

۱. در شهرهای کوچک ایران که شبکه گسترده و وسیع بزرگراهها و شریانی‌ها، و نیز فضاهای وسیعی مثل نمایشگاههای بین‌المللی و استادیومهای بزرگ ورزشی و نظایر آن وجود ندارد، سهم شبکه راهها تا ۲۰ درصد مساحت شهر و حتی کمتر نیز کاهش یافته و، در مقابل سهم اراضی مسکونی تا حدود ۵۰ درصد سطح شهر افزایش می‌یابد.

۲. در واقعیت سطح سرانه زیربنای مسکونی در همه جای شهر پکسان نیست. در مناطق مرفه‌نشین به حدود ۵۰-۴۰ مترمربع و در مناطق کم درآمد به کمتر از ۱۰ مترمربع هم می‌رسد، اما در این محاسبات چون ظرفیت کل محدوده ۲۵ ساله تهران مورد نظر می‌باشد، با استفاده از عدد متوسط سطح زیربنای مسکونی نیز مقصود حاصل است.

۳. سرانه متوسط سطح زیربنای مسکونی در تهران در سال ۱۳۶۵، طبق مطالعات طرح ساماندهی تهران، در حدود ۲۰ مترمربع و بر مبنای نتایج آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار سال ۱۳۷۳ مرکز آمار ایران در حدود ۲۱/۲ مترمربع بوده است. با توجه به تأکید بر صرفه‌جویی در سیاستهای مسکن دولت و چشم‌انداز اقتصادی آینده کشور، در نظر گرفتن عدد ۲۰ مترمربع در این محاسبات تا حدودی خوش‌بینانه ولی پذیرفتنی است.

۴. در هنگام چاپ پیام نظام اعلام شده که طرح مذکور در شورایی شهرسازی تصویب شده است.

مقطع کنونی) تهیه کرده است، به تأیید و امضای مالک برساند و به دفاتر خدمات فنی و مهندسی ارائه کند تا در پرونده ملک ضبط گردد.

مهندس مجری می‌باید از میان مهندسان معمار یا عمران که دارای برگ اشتغال معتبر باشند انتخاب گردد و رتبه، صلاحیت، و سابقه‌کاری متناسب با حجم عملیات ساختمان مورد نظر را داشته باشد. مهندس مجری به هیچ وجه نباید مهندس ناظر همان ساختمانی باشد که تعهد اجرای آن را دارد، حال آنکه یکی بودن مجری با طراح یا محاسب همان ساختمان بدون اشکال است.

با اعمال برگ تعهد مجری در روابط تولید و کنترل ساختمان که به حفظ صحت و سلامت ساختمان، تعدیل ناهنجاری‌های ساخت و ساز، کاهش مزاحمت‌های ساختمانی و ارتقای کیفی کار می‌انجامد، جایگاه مهندسان در چرخه تولید و کنترل ساختمان نیز تا حد زیادی ارتقا می‌یابد و به توان کارآفرینی در جامعه مهندسی نیز افزوده می‌گردد.

مدیریت مهندسی در بخش مسکن (ادامه)

می‌رسد.

متأسفانه، قسمت اعظم این حجم سرمایه‌گذاری بدون هیچگونه مدیریت تخصصی و صرفاً با صلاحیت طیف وسیع سرمایه‌گذاران متفرّد به کار می‌افتد. در حال حاضر، عمده سرمایه‌گذاری در این بخش را افراد حقیقی، بدون صلاحیت کارشناسی لازم و بدون هیچگونه برنامه ریزی فنی انجام می‌دهند. این گونه سرمایه‌گذاری‌ها، به دلیل فقدان صلاحیت فنی و علمی مناسب، نه تنها موجب اتلاف منابع مالی و هدر رفتن مصالح و سرمایه ملی کشور می‌گردند، بلکه در نهایت کاهش کیفیت و افزایش قیمت تمام شده واحدهای مسکونی را موجب می‌شوند.

از این رو، ضروری است که دولت قوانین و ضوابطی تدوین کند که سرمایه‌گذاری در بخش مسکن از طریق شرکت‌های تخصصی تولید مسکن صورت گیرد. شرکت‌های مذکور علاوه بر این که سرمایه و منابع مالی را به شکلی اصولی به کار می‌برند، زمان سرمایه‌گذاری را نیز به حداقل می‌رسانند، همچنین نظارت دولتی بر کار نیز ساده‌تر صورت می‌گیرد. چنانچه شرکت‌های تخصصی مذکور می‌توانستند سالانه ۱۰ درصد از هزینه تولید مسکن بکاهند، میزان صرفه جویی بر مبنای سرمایه‌گذاری سال ۲۷ به رقم ۷۴۳ میلیارد ریال می‌رسید. در این زمینه، دولت با شناسایی شرکت‌ها و شخصیت‌های حقوقی دارای توان فنی در تولید مسکن و واگذاری زمین، اعطای تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی به آنها، همچنین تدوین و تصویب آیین‌نامه‌هایی که سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی در بخش مسکن را از طریق این شرکت‌ها هدایت کند، می‌تواند به تولید مسکن نیز مانند بخش صنعت سر و سامانی دهد و آن را به صورت قانونمند درآورد.

گفتنی است که در سالهای ۱۳۵۲-۵۳ دولت وقت تسهیلاتی به شرکت‌های فعال در این بخش اعطا کرد که به موجب آن افرادی که ساختمان‌های بیش از ۹ طبقه احداث می‌کردند، از معافیت مالیاتی بهره‌مند می‌شدند. اتخاذ این روش به تشکیل شرکت‌هایی چون عمران و نوسازی تهران (کبانان)، سامان، اسکان، آ. اس. پ و شاهگلی منجر شد که پس از آن با

جدول شماره ۱:

مقایسه روند سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعت و ساختمان طی دوره ۷۴-۷۲

سال	درصد تغییرات	
	۱۳۷۲	۱۳۷۳
بخش صنعت	۲۱.۰۲/۵	۲۶.۰۲/۶
ساختمان	۴۱۷۲/۳	۵۵۶۷

مأخذ: گزارش اقتصادی و ترانزنامه سال ۷۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

جدول شماره ۲:

میزان فعالیت و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن طی دوره (۷۴-۱۳۷۲)

شرح	درصد رشد	
	۱۳۷۲	۱۳۷۳
زیربنای واحدهای مسکونی (مترمربع)	۲۳۱۲۲۹۹۹	۲۹۱۳۳۳۹
قیمت متوسط هر متر مربع زیربنای (متر ریال)	۱۸۰۲۸۳	۱۹۱۰۸۷
حجم سرمایه‌گذاری در بخش مسکن (میلیارد ریال)	۴۱۷۲/۳	۵۵۶۷

جدول شماره ۳:

سطح زیربنای و تعداد واحدهای مسکونی احداث شده در سطح کشور طی سالهای ۱۳۷۲-۷۴

شرح	درصد رشد	
	۱۳۷۲	۱۳۷۳
زیربنای واحدهای مسکونی	۳۳۱۲۲۹۹۹	۲۹۱۳۳۳۹
تعداد واحدهای مسکونی	۱۷۲۵۳۵	۲۲۹۷۷۵
زیربنای واحدهای مسکونی	۱۵۳۳۶۷	۱۶۸۵۵۷
تعداد واحدهای مسکونی	۲۱۱۶۸	۶۱۲۱۸
سهم شهر تهران (درصد)	۱۲/۱	۲۶/۲

مأخذ: مرکز آمار ایران، آمار و پروانه‌های صادر شده توسط شهرداری‌های کشور، سالهای ۱۳۷۲، ۱۳۷۳، ۱۳۷۴.

تغییر قانون مالیاتی این حرکت متوقف گردید.

در بخش صنعت، از ابتدای شکل‌گیری آن در اوایل دهه سی، وزارت صنایع و معادن با هدف جذب نیروی متخصص و تشویق سرمایه‌های کوچک بخش خصوصی به ایجاد واحدهای صنعتی، سیاست‌های حمایتی و اعطای تسهیلات دولتی را اتخاذ کرد و باعث شد تا سرمایه‌های بزرگ و کوچک با هویت حقوقی مشخص به سمت صنعت هدایت شوند و امکان سرمایه‌گذاری در چارچوب قوانین تدوین شده برای کلیه افراد فراهم آید. در سالهای اخیر نیز با فعال شدن عرضه سهام واحدهای تولیدی و صنعتی از طریق سازمان بورس، زمینه جذب سرمایه‌های بزرگ و کوچک بیشتر از پیش فراهم شده است. عاجل‌ترین اقدام در بخش مسکن نیز حمایت از شرکت‌های فعال در این بخش است.

برای حمایت از سرمایه‌های عظیم موجود در بخش مسکن و شهرسازی، لازم است از حالت در هم ریخته فعلی به وضعیت قانونمند و تحت مدیریت مهندسی درآیم و با حمایت قانونی و دادن تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی و بیمه‌ای توسط دولت آن را تقویت کنیم.

می‌بایست به این موضوع توجه لازم بشود که ساخت مسکن و شهرسازی و حتی ساختمان‌سازی یک کار تولیدی و در حقیقت یک صنعت است، لذا باید دست تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی به آنها، همچنین تدوین و تصویب آیین‌نامه‌هایی که سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی در بخش مسکن را از طریق این شرکت‌ها هدایت کند، می‌تواند به تولید مسکن نیز مانند بخش صنعت سر و سامانی دهد و آن را به صورت قانونمند درآورد.

تولید مسکن خوب و قابل قبول باعث می‌شود:

۱. مشکل بیکاری تعدیل و فرصت‌های شغلی بیشتر شود.
۲. سرمایه ملی به هدر نرود.
۳. راحتی و آسایش برای مردم فراهم آید.
۴. با مصالح کمتر، مسکن بیشتر تولید شود.
۵. زمان سرمایه‌گذاری کاهش یابد.
۶. با تولید انبوه و کوتاه شدن زمان سرمایه‌گذاری و استفاده بهینه از فضاها، قیمت مسکن پایین آید. در حال حاضر شرکت‌های فعال در بخش صنعت با بیش از ۳ میلیارد ریال سرمایه به صورت شرکت

سهامی عام فعالیت می‌کنند و در صورت پذیرفته شدن در بورس، سهام آن آنها به هر میزان در بازار بورس قابل خرید و فروش است و طبق بخشنامه اخیر، می‌توانند مبلغ ده میلیارد ریال وام دریافت کنند؛ در حالیکه مجتمع‌های مسکونی با سرمایه‌گذاری‌های چند میلیارد تومانی بدون تشکیل شرکت احداث می‌شوند و سرمایه‌های کوچک متخصصان این صنعت به دلیل نبود امکان مشارکت در قالب شخصیت‌های حقوقی جذب نمی‌شود و تسهیلات اعتباری دریافتی طرح‌های اجرایی آنان با بهره بسیار بالا، درصد کوچکی از کل سرمایه‌گذاری این بخش را تشکیل می‌دهد.

پیشنهادها

تولید مسکن یک صنعت است و تمام امتیازاتی که دولت برای صنایع تولیدی قائل شده باید در تولید انبوه مسکن هم به شرکت‌های تولید مسکن داده شود. با توجه به اینکه دولت قصد حمایت از انبوه‌سازی را در جهت تولید بیشتر واحد مسکونی اعلام کرده، می‌بایست معافیت‌های مالیاتی و راهکارهای لازم جهت حضور مؤثر شرکت‌های تولید مسکن در این عرصه را فراهم آورد. لذا راه کارهایی به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. تنظیم قوانین مالیاتی لازم در جهت حمایت از انبوه‌سازان به صورت شرکت‌های تخصصی. طبق قوانین کنونی، چنانچه مالیات اشخاص حقیقی را با شرکت‌های سرمایه‌گذاری مسکن مقایسه کنیم موارد زیر به چشم می‌خورد: الف - کل درآمد هر شرکت تولید مسکن از نظر ضریب مالیاتی به عنوان درآمد یک شخص در محاسبات منظور می‌گردد، حال آنکه باید با توجه به تعداد سهامداران، مانند مشارکت شخصیت حقیقی در سند، در محاسبات منظور شود.
- ب - تعداد واحدهای تولید شده در پایان هر طرح، بدون در نظر گرفتن مدت زمان اجرای طرح، در ضریب مالیات منظور می‌گردد که باید با توجه به مدت زمان اجرای هر طرح درآمد حاصل هر سال ملاک محاسبه مالیاتی قرار گیرد.
- پ - لازم است معافیت مالیاتی برای شرکت‌های تولید مسکن نیز مانند شرکت‌های صنعتی که بین ۵ تا ۱۵ سال است در نظر گرفته شود.

ت - هزینه انتقال سند، با توجه به اینکه اسناد بر اساس قیمت منطقه‌بندی تنظیم می‌شود، نسبت به کل رقم فروش هر آپارتمان کمتر از ۵/۰ درصد است ولی برای شرکت‌ها که می‌بایست به قیمت واقعی تنظیم سند کنند این هزینه به ۱۲ درصد می‌رسد. لذا پیشنهاد می‌شود برای انتقال سند از تولیدکننده به مصرف‌کننده این رقم به ۲/۰ درصد، مانند هزینه تنظیم سند برای وام، تقلیل داده شود.

۲. معافیت‌های لازم برای بیمه کارکنان کارگاه‌های ساختمانی، با توجه به موقت بودن کار آنها، در نظر گرفته شود و شرکت‌های تولید مسکن فقط موظف باشند کارگران خود را در مقابل حوادث زمان اجرای ساختمان بیمه نمایند.

۳. همانطور که پیش از دو سوم سرمایه واحدهای تولیدی با استفاده از وام با کارمزد حمایتی در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد، ضروری است تسهیلات اعتباری یا همان کارمزد حمایتی به شرکت‌های سرمایه‌گذار تعیین صلاحیت شده در بخش تولید مسکن نیز داده شود.

۴. اقدامات فرهنگی و تبلیغی در جهت آگاهی‌بخشی و تشویق مردم به مشارکت در این گونه سرمایه‌گذاریها و لزوم مدیریت مهندسی بر سرمایه‌گذاری‌های بخش مسکن، در جهت حفظ سرمایه ملی اهمیت بسیار دارد.

۵. وزارت مسکن و شهرسازی با توجه به رسالت واقعی خود در اقتصاد کلان کشور که از نظر حجم ریالی سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و شهرسازی چندین برابر بیش از مجموع سه وزارتخانه در بخش صنعت است، می‌بایست راهکارهای لازم جهت تشکیل شرکت‌های بزرگ تولید مسکن را به کار بندد.

وزارت مسکن و شهرسازی می‌باید تمامی نیروی خود را در زمینه سیاست‌گذاری و تدوین آیین‌نامه‌ها و روش‌های لازم برای به نظم درآوردن سرمایه عظیم موجود در این بخش به کار گیرد، نه آنکه خود به عنوان تولید و عرضه‌کننده مسکن و زمین ایفای نقش کند. تجربه نشان داده است که در صورت وجود زمینه‌های قانونی مناسب و حمایت‌های اصولی، بخش خصوصی در قالب شرکت‌های تخصصی کارآمد، تحت سیاست‌گذاری‌های منطقی و منطبق بر واقعیات از طرف دولت، به خوبی از عهده حل مشکلات برخوردار خواهد آمد.

دنیای مهندسی

تضمین کیفیت:

جوشکاری میلگردها و گرفتاری پیمانکاران دست دوم

پیمانکاران جوشکار در ابالت کالیفرنیا به درد سر افتاده‌اند، چون ممکن است به دلیل جوشکاری‌های قلابی خود میلیون‌ها دلار جریمه شوند.

ماجرا از آنجا آغاز شد که دفتر فدرال تحقیقات و دیوان عالی در پی یافتن علل صدمه خوردن به یکی از روگذرهای آزاد راه سن دیگو برآمدند و علت آن را جوشکاری ضعیف میلگردها دانستند. به این ترتیب بررسی کیفیت جوشکاری پروژه‌های دیگر هم مطرح شد و شواهد دیگری از ضعف کیفیت به دست آمد. از میان ۶۸۲ پل بازرسی شده، ۲۴۲ مورد نقصان در جوشکاری میلگردها یافت شده است.

سازمان حمل و نقل کالیفرنیا با استفاده از روش پرتونوگرافی در پی تضمین کیفیت جوشکاری پیمانکاران دست دوم برآمده که در یک مورد از ۳۷۷۵۰ جوشکاری، کیفیت ۱۵۷۲۵ مورد را رد کرد و از پیمانکار خواست آنها را دوباره جوشکاری کند. به این ترتیب پیمانکار حدود ۷ میلیون دلار متضرر شد. پیمانکاران می‌گویند که این آقایان طوری جوشکاری را واریسی می‌کنند که گویی جوشکاری یک نیروگاه اتمی است، اما مردم این دقت در تضمین کیفیت را ستایش کرده‌اند.

تونل‌های زیرزمینی برای مخزن کتاب

دانشگاه مینه‌سوتا در مینیاپولیس ۱/۵ میلیون نسخه کتاب داشت که به ندرت از آنها استفاده می‌شد و فضای کافی برای جای دادن آنها در ساختمان‌های پردیس دانشگاه نبود. از این رو، فکر ایجاد چند تونل زیرزمینی در عمق ۱۵ متری زمین مطرح شد. درجه حرارت مطلوب (حدود ۵۵ درجه فارنهایت) و جنس سنگ آهکی لایه زمین که سازه سقف را تشکیل می‌دهد، شرایط اولیه کار را فراهم آورد.

برای دیواره‌های انبار کتاب از پانل‌های پیش ساخته بتنی مقرر شکل به ابعاد ۳×۳/۵ متر و وزن ۱۲ تن استفاده شد و دو فضای وسیع، هر یک به طول ۱۸۰ متر، عرض ۵/۱۹ و ارتفاع ۷/۵ متر، به دست آمد. مسئولان دانشگاه با تکمیل موفقیت آمیز این پروژه به فکر استفاده بهتر و بیشتر از فضای زیرزمین پردیس دانشگاه افتاده‌اند و قصد دارند مخزن کتابی سوم و پارکینگ‌هایی چند نیز به این طریق احداث کنند.

پل - تونل ۴/۶۱ کیلومتری سوئد به دانمارک

کشورهای سوئد و دانمارک یک شرکت مشترک برای ساخت گذرگاهی ۱۶/۴ کیلومتری تشکیل داده‌اند که نخستین پیوند جاده‌ای و راه‌آهنی میان اسکاندیناویا و قاره اروپا به شمار می‌رود.

این گذرگاه قرار است در سال ۲۰۰۰ به بهره‌برداری برسد و همه تلاش سازندگان بر آن است که از محدوده زمانی و بودجه‌ای طرح فراتر نروند. مبدأ این راه کپنهاگ پایتخت دانمارک و مقصد آن شهر بندری مالمو در سوئد است. اما نقش مهم‌تر این پروژه تحریک توسعه در منطقه‌ای میان کشوری است که زمینه رونق اقتصادی در بخش کمتر پیشرفته جنوب سوئد را فراهم می‌آورد. گذرگاه به گونه‌ای طرح ریزی شده است تا جریان آب میان دریای شمال و دریای بالتیک را مختل نسازد. اجزای طرح را یک تونل ۴ کیلومتری از ساحل دانمارک تا جزیره مصنوعی ۴/۱ کیلومتری در میانه راه و سپس پلی دو سطحی به طول ۷/۹ کیلومتر و راه پایین رونده در سوئد تشکیل می‌دهد.

صفحات یکپارچه بتن پیش ساخته تونل هر کدام ۵۲۰،۰۰۰ تن وزن دارند. سطح پل ۸ متر از آب بالاتر است اما پایه‌های آن ۱۸ متر از سطح آب پایین‌تر می‌روند. بیشتر دهانه‌های پل ۱۴۰ متر طول دارند و تعدادی دیگر ۱۲۰ متر. تیرهای بار بر پل ۱۰/۵ متر عمق دارند و راه بتنی سطح آنها به پهنای ۲۵ متر می‌رسد. از سطح پل راهی ۶ خطه و از زیر آن خط آهنی دو خطه گذر می‌کند.

فولاد با مقاومت زیاد بعد جدیدی به طراحی پلها افزوده است

نوع جدیدی از فولاد مقاوم، شکل پل‌ها را در کشور آمریکا دگرگون ساخته است. این فولاد مقاومت را بالا برده، دوام را افزایش داده و جوش‌پذیری را بهبود بخشیده است، در نتیجه ساخت دهانه‌های طولانی‌تر با هزینه کمتر امکانپذیر شده است. کارشناسان می‌گویند با پذیرش بیشتر این فولاد از سوی سازندگان، پل‌ها کاملاً شکل و شمایل تازه‌ای خواهد یافت.

سازمان حمل و نقل تنسی دومین پل فولادی با مقاومت زیاد را در دست ساخت دارد. در پروژه قبلی، این سازمان در هزینه ساخت ده درصد صرفه جویی کرده است. قیمت هر کیلو از این فولاد از قیمت فولادهای مشابه گرانتر است، اما کارایی آن بسیار بیشتر؛ تا جایی که وزن فولاد مصرفی را تا ۲۴ درصد کاهش می‌دهد. دهانه پل‌های ساخته شده با این فولاد، بدون استفاده از کابل‌های کششی، ۲۵ متر بوده است.

کتاب تأسیسات

دوره دو جلدی کتاب تأسیسات ۱۳۷۷، در قطع رحلی و ۱۳۰۴ صفحه با کیفیت نفیس منتشر شده است. این کتاب به صورت دستورالعمل (Hand Book) برای طراحی تأسیسات صنعتی، مسکونی و تجاری تدوین شده است.

کتاب تأسیسات ۱۳۷۷، حاصل استفاده از ۳۰ مأخذ جدید فنی آمریکا و ۲۶۳ سال تجربه طراحی مؤلف در این زمینه است. در این کتاب موضوعاتی چون تهویه (صنعتی)، مسکونی و تجاری، تیرید (سیستم‌های برودتی و سردخانه)، بخار و کندانس (صنعتی)، فاضلاب (سیستم‌های انتقال)، آبرسانی (مسکونی و صنعتی)، هوای فشرده (صنعتی)، آتش نشانی (مسکونی، صنعتی و تجاری)، گازرسانی (مسکونی و صنعتی)، موتورخانه‌های صنعتی و بسیاری مطالب دیگر که یک طرح تأسیسات به آن نیاز دارد به طور کامل تشریح شده است. قرار است این کتاب هر چند سال یک بار با تجدید نظر و درج مطالب جدید تجدید چاپ شود.

شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی

اولین نشست شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان به دعوت وزیر مسکن و شهرسازی در تاریخ ۷۷/۹/۴ به منظور معارفه و اهدای احکام اعضا توسط وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل شد.

دومین جلسه که در تاریخ ۷۷/۹/۷ منعقد گردید و در اجرای ماده ۱۱۵ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان سه نفر از اعضای شورا (آقایان دکتر مهدی قالیباییان و مهندس سیدمحمد غرضی و مهندس علی اصغر ضمیری) برای تعیین رئیس سازمان نظام مهندسی کشور به وزیر مسکن و شهرسازی معرفی شدند.

همچنین سومین جلسه شورا در تاریخ ۷۷/۹/۳۰ تشکیل و در این نشست انتخابات هیئت رئیسه سازمان انجام و طی آن آقای مهندس سیدمصطفی شریفی و مهندس علی اکبر تقی زاده اصل به عنوان دبیران اول و دوم و آقایان مهندس محمدکاظم معین زاده و مهندس فرید فیروزی به عنوان منشی برگزیده شدند.

همچنین در این نشست موضوع انتخابات شورای شهر مطرح و طی آن اعضای شورا بر حمایت از متقاضیان عضویت اعضای سازمان نظام مهندسی در شوراهای شهر و نیز شرکت در انتخابات شورای فوق تأکید نمودند. موضوع تشکیل کمیته های کاری نیز مطرح و اخذ تصمیم نهایی به جلسه بعد موکول گردید.

فراخوان شرکت در میزگردها و مصاحبه های مطبوعاتی

همکاران گرامی، اعضای محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران در نظر است در مورد مسائل مهندسی و انعکاس آن در جامعه، به تشکیل میزگردهای مطبوعاتی و مصاحبه و ارائه مقاله اقدام شود. در این رابطه با مدیران دو روزنامه همشهری و ایران طی جلسات متعددی بحث گفتگویی لازم انجام شده و هر دو روزنامه ضمن استقبال، آمادگی خود را جهت برنامه ریزی، تهیه و درج مطالب در روزنامه خود اعلام نموده اند.

اینک با توجه به مسائل و مشکلات متعدد و پیچیده ای که همه روزه در عرصه های مهندسی، تخصصی، فنی، کارشناسی، اجرایی، مدیریتی و امثال آن در جامعه و در حرقه با آن مواجهیم، از آن عضو گرامی درخواست می نمایم ضمن مشارکت در طرح مباحث مربوط، عنوان حداقل سه موضوع را که طرح آن از نظر جنابعالی از اولویت برخوردار است ذیلاً مرقوم فرمایید تا بر اساس آن برنامه ریزی میزگردهای مطبوعاتی امکان پذیر شود، میزگردها در برنامه ریزی اولیه با دو روزنامه همشهری و ایران برای یک دوره حداقل ۶ ماهه پیش بینی شده است.

موضوعات پیشنهادی: (لطفاً با خودکار سیاه مرقوم فرمایید)

- ۱- آیا آمادگی ارائه مقاله یا حضور در میزگردها را دارید؟ آری نه
- ۲- سایر پیشنهادات خود را مرقوم فرمایید.
- ۳- لطفاً این فرم را پس از پاسخ به دورنویس ۱۳۸/۸۰۳۰ ارسال فرمایید و سایر نظرات و پیشنهادات خود را به دفتر نظام مهندسی استان تهران ارسال فرمایید.

مدیریت برنامه ریزی این طرح به عهده آقای مهندس رضاکیان زاده قرار داده شده است. در مورد هر گونه پیشنهاد و استوال می توانید با ایشان تماس حاصل فرمایید. سیدمحمد غرضی رئیس سازمان استان تهران

همایش بزرگ مهندسان کشور

در نخستین روز دهه حجسته فجر، گروه کثیری از مهندسان کشور به دعوت سازمان نظام مهندسی ساختمان در حسینیه ارشاد اجتماع کردند تا از حضور مهندسان در انتخابات شورای شهر حمایت کنند. در این همایش علاوه بر رئیس سازمان، وزرای کشور و مسکن و شهرسازی سخنرانی کردند. مشروح گزارش همایش به زودی در شماره فوق العاده «پیام» منتشر خواهد شد.

اصلاح

در شماره سوم پیام، مهلت ارسال نظرات اصلاحی درباره ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان تا پایان آبان ماه ۱۳۷۷ درج شده بود که این تاریخ تا پایان اسفند ماه ۱۳۷۷ است. همچنین در اخبار کمیسیون گروه های تخصصی به نظرات آقای عطاءالله حسینی، عضو هیئت رئیسه گروه تخصصی عمران اشاره شده بود که نام صحیح ایشان عطاءالله حسینی است.

همایش پنجاه سال برنامه ریزی توسعه در ایران اسفند ۱۳۷۷

در پنجاهمین سال برنامه ریزی توسعه در ایران (۱۳۷۷-۱۳۲۷)، به منظور تدوین و ارزیابی علمی تجارب برنامه های عمرانی و توسعه کشور، مرکز تحقیقات اقتصاد ایران (وابسته به دانشگاه علامه طباطبائی)، با همکاری سازمان برنامه و بودجه و مشارکت سازمان نظام مهندسی استان تهران همایشی را برگزار می کند. از استادان، پژوهشگران، کارشناسان و صاحب نظران امر توسعه و برنامه ریزی و نیز مهندسان مشاور، سازندگان و مدیران امور عمرانی کشور دعوت شده است تا در برگزاری این همایش مشارکت و همکاری نمایند.

نظام مهندسی ساختمان استان تهران از انجمن ها و کانون های مهندسی درخواست کرد نمایندگان را به سازمان معرفی کنند و در پی آن جامعه مهندسان مشاور ایران، انجمن شرکتهای ساختمانی، انجمن مدیران فنی و اجرایی کشور، انجمن شرکتهای تأسیساتی و تجهیزاتی، و انجمن مهندسان معمار و شهرساز نمایندگان خود را جهت حضور و شرکت در جلسات تعیین کرده اند.

موضوعات مورد بررسی در همایش در هفت سرفصل به شرح زیر اعلام شده است:

۱. مباحث نظری در برنامه ریزی؛
۲. هدفها و استراتژی برنامه ها؛
۳. نظام برنامه ریزی و سیر تحول آن در برنامه های ایران؛
۴. نهادسازی توسعه ای در برنامه ها؛
۵. بررسی نظام اجرایی و مدیریت امور عمرانی؛
۶. مسائل و معضلات ساختاری و بخشی اقتصاد؛
۷. آثار و پیامدهای برنامه ریزی در ایران. تاکنون ۵ جلسه هماهنگی با حضور نمایندگان تشکلهای مذکور در محل سازمان نظام مهندسی تشکیل و مقرر شده است که حداقل در سه زمینه زیر مقاله هایی به همایش ارائه گردد:

- سیر تحول نظام فنی و اجرایی کشور؛
- جایگاه نظام های مهندسی مشاور، و پیمانکاری در برنامه ریزی ایران؛ و
- نقش نظام مهندسی در برنامه ها. جلسات با تأکید بر تحقق مشارکت هر چه بیشتر تشکلهای مهندسی در برنامه ریزی کماکان ادامه دارد. مدیریت برنامه ریزی برای حضور سازمان در همایش مذکور بر عهده آقای مهندس رضاکیان زاده قرار دارد. برای ارائه هر گونه پیشنهاد و اظهار نظر می توانید با ایشان تماس حاصل فرمایید.

درخواست از وزارت مسکن و شهرسازی برای الزام شهرداریهای استان تهران به همکاری با نظام مهندسی

در پی اقدامات مستمر سازمان برای تفاهم با شهرداری تهران در خصوص عدم دخالت در نظام ارجاع کار که به عهده سازمان نظام مهندسی است و همکاری با سازمان در زمینه کنترل کیفیت انجام خدمات مهندسی و رعایت صلاحیتها و ظرفیتهای نامه زیر از سوی رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران برای وزیر مسکن و شهرسازی ارسال گردیده است:

بسمه تعالی

تاریخ: ۷۷/۱۰/۲۴

شماره: ۱۱۰/۷۷/۶۵۶۸

جناب آقای مهندس عبدالعلی زاده

وزیر محترم مسکن و شهرسازی

احتراماً، عطف به بند ۳ اطلاعیه وزارت مسکن و شهرسازی منضم به نامه شماره ۱۰۰/۹۶۱ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲ و با استناد به بند ۵ و ۸ ماده ۱۵ و نیز ماده ۳۰ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان ایجاب می کند که شهرداریها همکاریهای لازم را با نظام مهندسی ساختمان استان تهران به عمل آورند.

همانگونه که مستحضرید علیرغم تلاشهای مستمر گذشته به دلیل عدم همکاریهای لازم، نظام مهندسی استان هنوز نتوانسته به وظایف قانونی خود عمل نموده و کنترلهای لازم را بر نحوه ارائه خدمات مهندسی اعمال نماید.

با توجه به مراتب فوق و با عنایت به ماده ۳۸ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان خواهشمند است به شهرداریهای استان اعلام فرمایید که از این پس بدون ارائه گواهی صادره توسط نظام مهندسی متبی بر حسن انجام خدمات و رعایت حدود صلاحیت توسط مهندس مربوطه از قبول نقشه ها و تعهد نظارت ایشان خودداری نمایند.

سیدمحمد غرضی

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان تهران

ارتباط با رسانه ها

بخش اجرایی سازمان نظام مهندسی ساختمان تهران، برای معرفی هدفهای این سازمان، جلب مشارکت اعضا، همچنین انعکاس فعالیت های سازمان در سطح جامعه، ارتباط با رسانه ها را پی گیری می کند.

از این رو از مسئولان و خبرنگاران روزنامه ها و مجله ها دعوت شد تا در نشست هایی مشترک، راه های عملی رسیدن به ارتباطی متسجم و پایدار بین سازمان و مطبوعات را بررسی کنند. پس از نشست های مقدماتی، کمیسیونی به نام «کمیسیون ارتباط با جراید» با مسئولیت مهندس محسن بهرام غفاری و مهندس رضاکیان زاده شکل گرفت که جلسات آن به طور مرتب با حضور مسئولان مطبوعات هر سه شنبه برگزار می شود. این کمیسیون بررسی راههای جلب مشارکت رسانه ها و تهیه سرفصل میزگردها و نشست ها، همچنین تنظیم برنامه کاری جهت ارائه مقالات اعضای سازمان به رسانه ها را بر عهده دارد.

پیشنهادی درباره آیین نامه انتخاب کارشناسان

و شوقاژ و سردخانه و هوا و گاز و بخار و شبکه های گاز و نفت و آب و فاضلاب و تلمیه خانه های آنها امور تأسیسات مکانیکی و بهداشتی ساختمانها، برآورد قیمت ماشین آلات راهسازی خط لوله و راهداری و لکوموتیو، موتورهای دیزلی و تعیین اجاره بها و اجرت المثل آنها، رسیدگی به اختلافات پیمانکاران و مشاوران و کارفرمایان در حدود صلاحیت رسیدگی به صورت وضعیتها و اعلام نظر کارشناسی در محدوده صلاحیت.

با توجه به اینکه در «فهرست حدود صلاحیتها» مندرج در ستون دوم از صفحه ۴ پیام آذرماه، بخشی از حدود صلاحیت مربوط به رشته تأسیسات مکانیکی، از آن حذف و به صلاحیت رشته برق اضافه شده است، لذا در زیر متن پیشنهادی مربوط به حدود صلاحیت رشته تأسیسات مکانیکی به شرح زیر ارائه می گردد: «ارزیابی و تعیین خسارت و اجرت المثل ماشینهای صنعتی و ماشین آلات و تأسیسات کارخانجات و ابنیه عمومی و ارزیابی آنها - تأسیسات آب و برق و تهویه

پیام نظام مهندسی

ماهنامه خبری سازمان نظام مهندسی استان تهران

صاحب امتیاز: سازمان نظام مهندسی استان تهران

مدیر مسئول: مهندس سید محمد غرضی

زیر نظر کمیسیون ترویج و آموزش

از کلیه فارغ التحصیلان دانشکده فنی دانشگاه تبریز خواهشمند است

جهت عضویت در انجمن فارغ التحصیلان با آدرس زیر مکاتبه فرمایید.

تهران - خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی - نبش کوچه نهم - پلاک ۱۵ - طبقه اول

تلفن: ۸ - ۷۵۰۷۲۷۸ فاکس: ۸۶۹۱۱۷۸

با احترام

رئیس انجمن فارغ التحصیلان دانشکده فنی دانشگاه تبریز

سیدرضا طباطبائی ایرانی

فراخوان